

APLAIS

Eesti Kontsert

MUUSIKAAJAKIRI
IGALE MAITSELE

nr 2 talv 2011/2012

Tippviuldaja
Vadim Repin
Tallinnas

Sümfooniline
Tanel Padar

**Mihkel
Mattisen**
popist
klassikani

Inimhääle
imeline kõla

Müstiline
**Andres
Mustonen**

Uudised | Kontserdikava | Plaadisoovitused | Sündmuste galerii

Audi Q3

Uutest ootustest sündinud.

Progressiivne disain, sportlik sõidudünaamika – just nõnda kehtestab uus Audi Q3 end moodsas urbanistlikus maailmas ja näitab teed SUV-segmendi autode tulevikku.

Audi Q3 2.0 TDI quattro S tronic (130 kW / 177 hj) Kiirendus 0-100 km/h: 8,2 sek; keskmine kütusekulu: 5,9 l/100 km; keskmine CO₂ emissioon: 156 g/km.

Vorsprung durch Technik

Tubli töö sai tunnustust

Oktoobri lõpus jagati Tallinnas disainauhin-du ning rõõm on tõdeda, et Eesti Kontserdi nimi ei kõla ainult muusikamaailmas, vaid ka disainivaldkonnas. Meiega seotud töid märgiti ära koguni kolmel korral. See on meie organisatsioonile suur tunnustus ja tänud kõigile, kes loomise ja valmimise protsessi toetasid!

Üheks olulisemaks tunnustuseks oli Eesti Kontserdi uus visuaal – uus logo hinnati diplomi vääriliseks. Logo loomisel oli heaks koostööpartneriks agentuur TBWA/ Guvatrak, tootemargi disainer Alina Luther. Kõik vanad ja armsad sümbolid jäid kasutusele, aga nüüd on meil ka nn oma katus-märk, mis ühendab Eesti Kontserti, meie maju, kollektiive ja muusikat. Tulemus sai ilus ja soliidne.

Kuldmedali sai festivali NYVD 2011 graafiline kujundus, mis osales kõige suurema konkurentsiga kategoorias “Ettevõtte ja tootemargi identiteet” (*corporate and brand identity*). Töö autor Marko Kekišev agentuurist Siirup OÜ lõi festivali NYVD 2011 kujunduselementide süsteemi, mida sai kasutada väga paljudel turundusmaterjalidel.

Samas kategoorias tunnustati ka meie Peterburi Jaani kiriku sümbolit “Võtmeristi”, mille autor on Krista Lehari (kahe liistu ühendamisel ristiks kohtuvad sõna Jumal kohal piiblitekst ja laulusõnad. Risti on nimetatud ühtsuse metafooriks). Võtmerist sai hõbemedali kategoorias “Muu disainiese” (*any other design*).

Konkureerisime 132 teise tööga. Eesti Kontsert oli kuldmedali, hõbemedali ja diplomiga võistluse kõige edukam osaleja. Meie tööd võistlevad tuleval aastal Barcelonas ADC*Europe auhindade konkursil, loodame ka seal tunnustust leida.

See kõik sa teoks tänu heale meeskonnale ja valmidusele asju muuta. Muudatused viivad elu edasi! Soovime teile kõigile head ja positiivsete muudatustega muusikarohket aastat!

Katrin Klein-Näppi
Eesti Kontserdi
turundusosakonna
juht

6 Uut muusikamaailmas

8 Maailmakuulus viuldaja Tallinnas

12 Suvepealinna kultuurikants

16 Helivõlur Andres Mustonen

16

22 Suure helilooja sünnipäev Tallinnas

26 Mihkel Mattiseni tegemistest enne, nüüd ja tulevikus

26

28 Igor Garšneki uue muusika valik

30 Vastupidav auto muusikutele

32

32 Tanel Padar bändiga orkestri ees

34 Vokaalgrupid võrdluse all

36 Populaarse oratooriumi esiettekanne

38 Näitlejanna Kersti Kreismanni päev muusikas

41 Loominguliste ettevõtete kogunemispaik

42 Sündmused, mida meenutada

45 Eesti Kontserdi talv

Ajakirja Aplaus annab välja Eesti Kontsert
Tootja: Profimeedia
Keeletoimetamine: Päevakera
Reklaam: Nordicom, tel: 5666 7770
Trükk: Kroonpress

Hennessy

www.priike.ee

Tähelepanu! Tegemist on alkoholiga. Alkohol võib kahjustada teie tervist.

100 AASTAT

SUUREPÄRASEID KONTSERDIELAMUSI

HENNESSY JA EESTI KONTSERDI
UUSAASTAKONTSERDID 1997-2012

//// Eesti Kontsert

Sonyst plaanitakse kujundada suurimat plaadifirmat

Tänavu juunist Sony muusikatööstust juhtima asunud Doug Morris plaanib kujundada firmast maailma juhtiva muusikatööstuse. Muusikatööstus moodustab kogu Sony kontsernist suhteliselt väikese osa ning on olnud seni tulus ettevõtmine. Sama ei saa aga öelda Sony teiste tootmisarude kohta, mille tulu oli tänavu oodatust 1,2 miljardi dollari jagu väiksem.

Elgari lõpetamata töö läks haamri alla

Novembri lõpus läksid Londonis Noksjonile helilooja Edward Elgari 3. sümfoonia kaks lõpetamata visandit. Need kuulusid Vera Hockmanile – naisele, kellesse Elgar armus ja kes suutis sütitada heliloojas pärast kümme aastat kestnud pausi taas loominguilise sädeme. Osa Elgari visandite müügitulust kulub Vera lapselapselapse õpinguteks Londoni muusikakolledžis.

La Scalat hakkab juhatama Daniel Barenboim

Milano La Scala ooperiteatri uueks muusikadirektoriks saab detsembri algusest Iisraeli-Argentina pianist ja dirigent Daniel Barenboim, kes asub 2005. aastal teatrist erimeelsuste pärast lahkunud Riccardo Mutit tühjaks jäänud ametikohale. Barenboim töötab teatris 15 nädalat aastas kuni aastani 2016, valmistades ette etendusi, kontserte ja turneesid ning tuues aastas lavale 2–3 ooperit.

Arvo Pärt sai Prantsusmaa Auleegioni ordeni

Prantsuse kultuuriminister Frédéric Mitterrand andis novembri algul helilooja Arvo Pärtile üle Prantsusmaa kõrgeima riikliku autasu – Auleegioni ordeni. Eestis kuuluvad Auleegioni ordeni kavaleride hulka veel president Lennart Meri ja president Toomas Toomas Hendrik Ilves, kirjanikud Jaan Kross ja Jaan Kaplinski, Tallinna Prantsuse Lütseumi direktor Lauri Leesi jt. Pärdi tunnustamise ajal toimus Pariisis Eesti kultuurifestival „Estonie Tonique“. Auhinna üleandmise õhtul esines festivali raames Eesti Filharmoonia kammerkoor Paul Hillieri dirigeerimisel, esitades kava Arvo Pärdi loominguist. Mõned päevad hiljem kanti Prantsusmaal esimest korda ette Pärdi teos „Adama itk“.

Moskva Suur Teater avas taas ukсед

Pärast kuus aastat kestnud renoveerimistööid avas oktoobri lõpul taas ukсед Moskva Suur Teater. Ligi pool miljardit maksma läinud remonditööde käigus said uue ja värskema ilme teatri 1820. aastate alguses ehitatud põhilava ning kuuekorruseline, ligi 8000 inimest mahutav saal. Täielikult renoveeriti ka hoone fassaad. Punasel väljakul asuva teatrimaja avamisgalat said otseülekandes jälgida miljonid inimesed 40 riigist. Kontserti juhatas Vassili Sinaiski ning tunnustatud esinejatest astusid üles Angela Gheorghiu, Dmitri Hvorostovsky jpt. Teatrimaja avamisel viibis ka Venemaa president Dmitri Medvedev, kes nimetas kuulsat teatrit rahvuslikuks aardeks.

Julian Assange'i elust valmib ooper

Melbourne'i ooperiteater Austraalias alustas tööd Wikileaks'i asutaja Julian Assange'i elul põhineva ooperiga, mis on saanud mehe enda heakskiidu. Austraaliast pärit Assange'ist on varem kirjutatud autobiograafia ning lavastatud etendus. Ooperiteatri kunstilise juhi Lyndon Terracini sõnul on Assange huvitav karakter ning temast jutustav ooper peaks kõnetama eelkõige nooremat publikut. Assange'i mänginud Eddie Perfecti sõnul on selles ooperis olemas kõik, mida üks dramaatiline muusikateos vajab – nii kangelased kui ka kaabakad. „Õigupoolest on selles kangelane ja kaabakas ühes isikus,” ütles ta. Ooperile kirjutab muusika helilooja Jonathan Dreyfus.

Robotpianist mängib inimesest kiiremini

Tulevikus võib klassikalise muusika kontsertidel näha inimestest muusikute asemel hoopis roboteid. Itaalias leiutatud 19 sõrmega robotpianist Teotronica suudab selle loojate sõnul mängida klaveril kiiremini kui inimene. Nii suur sõrmede arv on nende kinnitusel ideaalne selleks, et mängida ükskõik millist meloodiat või pala. 3500eurose hinnaga Teotronica on varustatud tehisintellektiga, ta suudab märgata publiku rahulolematust ning kohandada oma repertuaari sellele vastavalt.

Kultuur
kutsub

2011
TALLINN
EUROOPA KULTUURIPEALINN

Postimees

TALLINK

LENNUPARTNER < ESTONIAN AIR

!!! Eesti Kontsert esitleb:

kontsert „Kõige pikem öö”
21. detsembril kell 21 kinos Kosmos

Tehnoloogiline Päike tiirleb Kosmoses

koos Üle-Eestilise Noorte Sümfooniaorkestri

ja Vox Populi kooriga

Dirigent Jüri-Ruut Kangur

Uksed avatakse kell 20, kontserdi algus 21
Baar, garderoob
Piletid müügil alates 5. detsembrist
Eesti Kontserdi kassades ja Piletimaailmas
Sooduspilet (õpilased, üliõpilased, pensionärid) 7 €
Täispilet 10 €

Lisainfo Facebookis: Tehnoloogiline Päike

Virtuuos
viuliga

Tänapäeva ühe olulisema helilooja Sofia Gubaidulina 80 aasta juubeli tähistamise raames külastas Tallinna tänane maailma tippviuldaja Vadim Repin. Intervjuu on tehtud enne Tallinna külastamist.

Tekst: TOOMAS VELMET **Fotod:** SCANPIX JA EESTI KONTSERT

Härra Repin, iga meessoost itaallane on suurepärase tenor. Tahes-tahtmata tekib küsimus, kas iga siberlane on maailma tippviuldaja – Viktor Tretjakov, Vadim Repin, Maxim Vengerov?

Seda ei saa nii lihtsalt seletada, kui on teie näide itaallaste kohta. Ma arvan, et esiteks on Siberis väga suur huvi muusika vastu. Teiseks on Novosibirski viiulikool väga kõrge tasemel. Ma võin muidugi rääkida ainult enda nimel. Minu puhul toimus justkui õnelike asjaolude kokkulangemine.

Kõigepealt põles mu ema soovist, et minust saaks muusik. Siis saabus õnneliku juhu tõttu just sel aastal, kui ma sain viieks ja soovisin alustada viiulimängimist, Novosibirskisse Zakhar Bron, kellest sai minu õpetaja. Ta teadis väga täpselt, kuidas tuleb tegutseda, et õpilastest saaksid viuldajad. Ka mu edasises elus on mul lihtsalt vedanud. Aga olen ka tervist, aega ja usinust kulutanud ning muid ohvreid toonud, et jõuda siia, kus praegu olen.

Te olete professor Broni esimene õpilane, kes on jõudnud maailma tippu.

Jah, ta oli ise mind õpetades veel väga noor – umbes 33aastane.

Kuidas te seletate Zakhar Broni võimet panna lapsed kiiresti viiulit mängima nagu täiskasvanud interpreetid?

Esiteks on professor Bron suurepärase analüütik ja teiseks suurepärase viuldaja, kes võib mis tahes teost ette mängida ja seejuures seletada analüütiliselt, kuidas seda tehakse. Mida keegi tema paljudest õpilastest ja kuidas omandab, sõltub juba õpilase võimetest, aga viiulimängu kõõgis professor Bronil saladusi ei ole. Ta teadis suurepäraselt, kuidas viiulimängu keerukustest kiiresti üle saada.

Kuidas suutis Bron kontakteeruda väikeste lastega? Kas ta oli karm õpetaja?

Ta oli väga karm õpetaja. Üks tema otsustavaid võimeid oli see, et ta suutis meid panna hüppama endast kõrgemale.

Kas te nutsite tema tundides sageli?

Minuga ei juhtunud seda kunagi. Mitte kunagi.

Kui te polnud tunniks ette valmistanud, ei olnud näiteks õppinud ära Donti etüüdi, mis siis juhtus?

Sellist olukorda lihtsalt ei tekkinud, mul oli etüüd selgeks õpitud.

Kas ma arvan õigesti, et Teil oli kodus selline õhkkond, mis ei lubanud jätta harjutamata?

Jah, Teil on õigus. Ema ei andnud mulle võimalust harjutamata jätta. Lapseeas on kõige olulisem selgitada õpilasele, mis on vastutus. Kui see on olemas, on kõik muu kergeti omandatav. Ja seda saab selgeks teha ainult saates last lavale nii vara ja nii sageli kui võimalik. See oli Zakhar Broni esimene nõue, et tema õpilased oleksid kogu aeg laval. Ja lavadel ei olnud vahet – olid need suured või väikesed, olulised või vähem olulised, nõudlikkus ja vastutus olid alati samaväärsed. See kõik motiveeris lapsi

Minu unistus on alati olnud
GUARNERI DEL GESÙ viiulid,
kuid saatus on mulle ikka ja jälle kätte mänginud
STRADIVARI pillid.

suurepäraselt, sest keegi ei tahtnud ju enast laval, kuulajate ees, häbistada.

Teie edu oli ju erakordne. Nagu ma tean, võitsite Wieniawski konkursi kõigis kategooriates juba 11aastase poisina? Kas te mäletate seda aega?

Mäletan kõike suurepäraselt. Kuid see oli siis minu jaoks pigem üks väga ahvatlev ja meeldiv mäng kui üleelamine, närveerimine ja kõik muu, mis tuleb hiljem, vanemas eas. Näitasin siis lapselikult lihtsalt ja pingevabalt, mis oskasin, ega andnud endale aru, kas ma võidan midagi või mitte. Sellised mõtted olid mulle siis veel võõrad. Kuid pean tunnistama, et pärast seda, kui mulle need rohked medalid ja autasud kaela riputati, tulid mulle küll päris huvitavad mõtted. Hakkasin esimest korda mõtlema, kes kuidas viiulit mängib ja kes on kellest parem või halvem viiuldaja.

Minu andmetel mängisite oma elu esimesel konkursil juba stradivaariusel?

Ei, ma mängisin Wieniawski konkursil ühe Novosibirski suurepärase meistri viiulil. Tänu Tihhon Hrennikovile usaldati mulle stradivaarius tolaeaegsest riiklikust kollektsioonist pärast konkursi võitu.

**Ma armastan
väga JÄRVIGA
MÄNGIDA.
Juba detsembris
kohtume
temaga siin
kusagil, vist
Šveitsis.**

Mäletan, et olite suurt kasvu poiss, kuid kas stradivaariuse mensusur oli tõepoolest Teile juba siis paras?

Ma olin tõesti suurt kasvu, kuid riiklikust kollektsioonist mulle eraldatud viiul ei olnud siiski täisviiul, vaid niinimetatud kolmveerandsuurus. See on, muide, ainuke eksemplar kogu maailmas. Alles hiljuti oli Moskvas selle kollektsiooni pillide näitus ja ma nägin seda instrumenti taas. See tekitas minus väga palju nostalgilisi emotsioone.

Mulle meenub, et olete üsna noorena Tallinnas käinud.

Ma arvan, et see oli 1986. või 1987. aastal, sest siis toimus Tallinnas läbikuulamine, see tähendab üleliiduline suletud konkurss nende vahel, kes soovisid osaleda Tibor Varga nimelisel konkursil. See oli minu jaoks nagu eelsoojendus, peaproov kuninganna Elisabethi nimelisele konkursile Brüsselis, mis mul õnnestus hiljem, 1989. aastal võita. Selline teadlikult valitud vähemoluline konkurss oli äärmiselt vajalik, sest 16–17aastaselt sa tead juba, mida päris konkursil karta. See-tõttu oli tarvis ennast ettevalmistuse käigus varakult nii-öelda sisse mängida.

Milliseid viiuleid te eelistate? Millised instrumendid on teie käes olnud?

Minu unistus on alati olnud Guarneri del Gesù viiulid, kuid saatus on mulle ikka ja jälle kätte mänginud Stradivari pillid. Kõigepealt juba nimetatud kolmveerandpill, siis pill nimega Wieniawski, millel Henryk Wieniawski mängis omal ajal Peterburis ja mis nüüd on ka riiklikus kollektsioonis. Stradivariuseid on mul veel kasutada olnud ja kõige haruldasem oli ehk pill nimega Ruby, mis pärineb aastast 1708 ja mida on mänginud Pablo Sarasate.

Kuidas sattus teie kätte Paganini viiul Guarneri del Gesù? Te pole ju sel konkursil osalenud? Võimalus seda viiulit mängida anti Paganini konkursi võitjatele.

Mul oli Genovas soolokontsert ja pakuti, et soovi korral võin selle mängida Paganini viiulil. Ma soovisin seda väga. Konkursil ei ole ma tõepoolest osalenud, nagu ka Tšaikovski konkursil.

Tulete Tallinna esitama Gubaidulina kontserti Guarneri pilliga, mis kannab nime Bonjour.

Just. Seda viiulit võib nimetada Paganini

viiuli vennaks, sest meister valmistas nad mõlemad 1743. aastal.

Plaadistasite hiljuti Brahmsi viiulikontserdi ja topeltkontserdi Truls Mørkiga. See on äärmiselt meisterlik, kõrghklassi esitus. Mul on unistus, et Neeme Järvi tooks teid sellise Brahmsi kavaga ka Eestisse. On see võimalik?

Ma olen kindel, et see juhtub. Ma armastan väga Järviga mängida. Juba detsembris kohtume temaga siin kusagil, vist Šveitsis.

Mitu kontserti te hooaja jooksul mängite?

Seda on raske täpselt öelda, kuid püüan jääda 90 piiresse. Seegi on juba mõistlikkuse piirimail.

See on ju kohutav, umbes 3-4 kontserti nädalas. Millal te puhkate?

Puhkusega on keerulised lood, seda pole ma aastaid päriselt nautinud. Tuuride vahel õnnestub aeg-ajalt mõned vabad päevad leida. Teisest küljest on see tülikas, sest pärast peab ennast jälle vormi ajama, mis ei ole üldse kerge ja on lihtsalt tüütu. Puhkust peab väga hoolikalt ajastama ja planeerima. Graafik peab olema selline, et jõuaks midagi

uut omandada, vormis olla ja ka hea enesetundega kontserte anda. Peaasi on, et ei tekiks emotsionaalset puudujääki. Esialgu pole seda karta.

Kes on teie peamised sonaadipartnerid?

Kõige rohkem olen esinenud koos Itamar Golaniga. Nikolai Luganskiga on keerulisem, sest tema graafik on väga tihe. Mihhail Pletnjov nüüd juba kahjuks rohkem juhatab. Väga õnnelik olen ma siis, kui õnnestub mängida koos Marta Argerichiga.

Kas Gubaidulina muusikaga olete ammu tuttav ja kus te kohtusite Andres Mustoneniga?

Gubaidulina viiulikontsert „Offertorium“ on tema ainuke teos minu repertuaaris. Mustoneniga kohtusin Moskvast, kus mängisime Beethoveni kolmikkontserti koos Eliso Virsaladze ja Natalia Gutmaniga.

Milline on teie kogemus värskeste heliteostega?

Ei ole suur. Hiljuti kandsin ette sellise helilooja nagu James MacMillani viiulikontserdi Carnegie Hallis. See on mulle pühendatud ja väga õnnestunud teos. Gubaidulina mängin ka aeg-ajalt.

!!!
kontserdimaja

Pärnu muusikatempel

On küllaltki tavaline, et igas suuremas Eesti linnas on teatrihoone. Ent selliseid kontserdimajasid, mille saali mahuks täiskoosseisus sümfooniaorkester, on Eestis vaid üksikuid. Üks neist asub Pärnus ja on üheksa aasta jooksul saanud linna kultuurielu lahutamatuks keskmeks.

Tekst: Liisu Lass Fotod: SCANPIX

Mõte ehitada Pärnusse kontserdimaja ringles toonase Eesti Kontserdi direktori Aivar Mäe peas ilmselt juba tükk aega varem, sest paljusid Pärnu kultuurielu illestavaid kontserte ja festivale oli juba kaua aega ruumikitsikuses korraldatud. Pärnu kontserdimaja oli esimene, mida hakati pärast Eesti taasiseseisvumist ehitama päris algusest peale. Avakontsert toimus merekarbikujulises kontserdimajas 30. novembril 2002. aastal. Et selgitada, kuidas on esialgu pisut peljatud ehitisest saanud pärnakatele ja mujalt pärit muusikutele armastatud kontserdipaik, tuleks minna ajas natuke tagasi.

Ühendatud jõud

Rohkem kui kümne aasta tagune aeg oli Eesti kultuurielus rahaliselt ilmselt kesisem kui praegu. Mõne aasta eest oli uue ilme saanud Vane-muise kontserdimaja ja jätkusid Estonia teatri renoveerimistööd. Mõte rajada Pärnu-suurusse väikelinna veel kolmaski kontserdimaja tundus toona paljudele ilmselt hullumeelne ja selle vajalikkust tuli tõestada. Ehitustööd mak-sid 65 miljonit krooni ja teadmata oli, kuidas nii suurt maja pärast haldama hakatakse. Kui aga jätta kõrvale kõik finantsargumendid, kõnele-sid ehitamise poolt juba aastaid toimunud suu-red muusika- ja kultuurisündmused, näiteks David Oistrachi festival ja Neeme Järvi meist-rikursused. Need üritused toimusid hoolimata sellest, et puudusid korralikud saalid, kus lava-le mahuks vajaduse korral terve sümfooniaor-kester ja akustika lubaks kontserte anda.

Ruumikitsikuses vaevles ka Pärnu linna muusikakool. Pärnu Kontserdimaja direktor Marika Pärk lisab: „Samamoodi oli hädas lin-nagalerii, kes otsis paremaid ruume rahvale

lähemale, et teatud publikuhulk oleks garan-teeritud. Jõud ühendati ja ma arvan, et selle ühistööna hakkas idee ka vilja kandma. Ka toonane linnapea oli väga sooviv ja aeg küps.”

Mitmetahuline kultuurikoda

Enne avamist ringles pärnakate peas hulk küsimusi. Kaheldi, kas nii kõrge ja sellise ar-hitektuurilahendusega maja ikka Pärnu kesk-linna jõe äärde sobib ja ega see pole Pärnu jaoks liiga suur. Marika Pärk tõdeb, et nüüd on pärnakad maja omaks võtnud ega kujuta linna ilma selleta enam ettegi. Tänu kontserdi-majale on kohalike elanike koduõuele jõudnud aastate jooksul väga palju artiste, kes oleksid muidu jäänud ilmselt nägemata, sest ainuüksi kontserdi pärast raatsivad vähesed teekonda Tallinnasse ette võtta. Nii on Pärnus käinud vokaalansamblid King's Singers ja The Real Group, muusikutest kõik Järvid, Vladimir AŠ-kenazi ja Läti rahvusooperist välja kasvanud solist Aleksandr Antonenko, kes tegi oma kar-jääri esimesed sammud just Pärnus. Jõud on omamoodi ühendatud ka praegu, sest Pärnu kontserdimaja on pärnakate kõrval kultuuriak-naks ka lähimaakondade publikule.

Uhke maja ei tee allahindlust ka program-mis, mis pakub midagi igale maitsele. Näiteks jõulukuul saab mõtisklev publik nautida kam-mersaalis projekti „Sõna ja muusika. Saksa-maa”. Klassikalist sümfooniaorkestrit kuuleb pühade ajal The Sun Symphonicsi esituses. Pärnu kontserdimaja üheks tunnusmärgiks on ka Hennessy ja Eesti Kontserdi aastalõpukont-sert, mis toimub peale Pärnu veel vaid Tallin-nas. „See üritus on alati olnud väga populaar-ne. Inimesed saavad tulla aasta lõpus ühele heale kontserdile,” ütleb Pärk.

Ent kontserdimaja ei anna pelgalt suurok-tserte. Esmaspäevast laupäevani täidavad maja

Marika Pärk

Fakte

- ◆ Eesti kõige kiiremini püstitatud kontserdimaja ehitusplatsi ette-valmistusest esimese kontserdi-ni kulus kaheksa kuud.
- ◆ Kontserdimajas on Saksa oreli-meistri valmistatud oriel, millel on 3000 kombinatsiooni.
- ◆ Majas on suur saal, kammersaal ja rohkelt avaraid koridore.
- ◆ Suur saal mahutab ligi 900 küllastajat.

muusikakooli lapsed. Õpilas- ja koolikontserdid toimuvad sageli väikses, kammer-saalis. Paar korda kuus astub lavale Pärnu linnaorkester ja saali rendivad ka popmuusikakontsertide korraldajad. „Populaarsete telesaadete finaale peetakse tihti just Pärnu kontserdimajas, sest teleinimestele sobib saal väga hästi,” sõnab Pärk. Kontserdimaja pakub pinda ka paljudele konverentsidele, seminaridele ja messidele. Kuigi Pärnus on ka teater, ei pea kontserdimaja teda enda

konkurendiks. Pigem tehakse koostööd, et üheskoos kultuuripoliitika ellu jääda.

Süvamuusikapubliku kasvatamine

Kergemuusika kõrval kuuleb kontserdihooja põhiperioodil (septembrist maini) Pärnu kontserdimajas kord nädalas ka Eesti Kontserdi korraldatud süvamuusikakontserte. Kavast leiab nii kammermuusikat kui ka suures saalis toimuvaid muusikaüritusi. Seda, kui lihtne või raske on väikelinnas süvamuusikale publikut leida, selgitab Marika Pärk: „Süvamuusikal on igas linnas oma publik. Eks meiegi proovime uut kuulajaskonda leida. Kindlasti leiavad meid üles turistid – ka talvel, sest kõik ei ole ainult mudaravilade või spaade kliendid, on ka kultuurihuvilisi. Muidugi, alati võiks publikut süvamuusikakontserdil rohkem olla. Aga kui vaadata praegu ringi, siis ei saa väga nuriseda.”

Marika Pärk kinnitab, et muusikud tulevad Pärnu kontserdimajja väga meelsasti. „Neile meeldib sinne suurepärase aura, meie esmaklassiline akustika. Neile meeldib siin olla. Seda on öelnud nii Eesti artistid kui ka välismaa muusikud, kes on kontserdimajja sattunud. Kõik muusikud tulevad väga hea meelega siia tagasi.”

Toomas Kivimägi Pärnu linnapea

Oleme saanud väga-väga palju häid ja emotsionaalseid elamusi. Kui seda maja ei oleks, ei saaks ka publikut tekkida. Tegu on ikkagi kõrgkultuuri kandjaga.

Muusikameelt peab samm-sammult kasvatama, siis areneb ka kultuurimeel ja -teadlikkus. Selleks see maja ongi. Oma üheksa tegutsemisaasta jooksul on sellel tekkinud juba kindel publik. Praeguseks on täitunud juba minimaalsed ootused küllastajate suhtes. Viie aasta pärast on meil kindlasti veelgi rohkem potentsiaalset kuulajaskonda, kes tuleks süvamuusikat nautima.

Veel Jaani kirikust

Eelmises numbris avaldasime pika artikli Peterburi Jaani kirikust. Meenutame ühte olulist seika, tänu millele see pühakoda tänavu pidulikult avatud sai. Selleks on LHV Panga toetus.

Peterburi Jaani kiriku renoveerimistöde algus sattus ajale, mil maailma pankasid rasis tugevalt viimase 75 aasta kõige ulatuslikum kriis ning sellest ei jäänud puutumata ka Eesti pangad. Neis oludes ei olnud kiriku renoveerimistödele rahastuse leidmine sugugi lihtne ülesanne – kõik Eesti suured finantsasutused pidasid projekti riskantseks. Õnneks leids meil

üks väiksem pank, kes ehitustööde rahalise toetamise 2010. aasta märtsis enda kanda võttis. Tänu sellele avaski Jaani kirik tänavu veebruaris taas ukсед.

„LHV Pangal on hea meel anda oma panus Eesti kogukonna tugevnenisse Peterburis ning sellele aitab Jaani kiriku taastamine kahtlemata palju kaasa,” lausus LHV Panga privaat- ja ettevõtete panganduse osakonna juht Indrek Nuume. Tema sõnul on Peterburi Jaani kirik eestlastele märgilise tähendusega, sest selle ümber koondusid omal ajal inimesed, kes panid aluse ärkamisajale ja hiljem Eesti omariiklusele.

Indrek Nuume

Peterburi Jaani kirik. Foto: ÜLO JOSING

SINU STIILIGA SOBIVAD garderoobid ja liuguksed

TÄISTEENINDUS:

- ▣ konsultatsioon
- ▣ möödistamine
- ▣ transport
- ▣ paigaldus
- ▣ hooldus

Kõik tooted valmistatakse RÄTSEPATÖÖNA
Sinu antud mõtudest lähtuvalt.

Tank®

SUNDREK / TANK SALONGID:

TALLINN: Liivalaia 40, Mustamäe tee 5; **TARTU** Sõbra 54 (Turu Ärimaja); **PÄRNU** Pikk II (De Lange Ärikeskus); **VILJANDI** Leola 53 (Home Gallery); **RAKVERE** Rakvere vald Tõrremäe (Pähjakeskus); **JÕHVI** Narva mnt 141A (Kaspar Keskus); **KURESSAARE** Tallinna mnt 30;
PROJEKTIMÕÜK: Pärnu mnt 130, Tallinn

www.tankstudio.ee

Südametulest süttinud muusika

Novembriõhtu Riias. Väikegildi kontserdisaali kogunenud Bachi festivali publik naudib hinge kinni pidades iga hetke laval, kus Andres Mustonen ja sõbrad edastavad oma muusikaliselt ajarännult Bachi, Beethoveni ja Haydni sõnumeid. Nad jõuavad Piazzollani välja ja nagu ikka, õnnestub neil helivõluritel sel õhtul avatud südametes suur tuli süüdata.

Tekst: KRISTEL KOSSAR Fotod: SCANPIX, ÕHTULEHT

Riiale järgneb Tallinn ja muusikakeskkooli juubelikontsert, siis laupäev Hortus Musicusega. Pühapäeval, kui Mustonen mu vastas hämarduva kodulinna pisikeses kõrvaltänavapuhvetis istet võtab, on rahvusooperis tema kui muusikajuhi ja dirigendi käe all just lõppenud Händeli „Julius Caesar“ lauljate kuulamine.

72 tundi täis kammermuusikat, orkestrit ja ooperit. Kui küsin muusikult, kas ta on väsinud, peegeldub tema ilmes arusaamatus. „Minu jaoks võrdub muusika mõtlemisega. Inimene ei saa ju mõtlemast lakata,“ selgitab ta. „Mind kõnetab kõik ja mina omakorda panen muusika kõnelema,“ räägib mees, kelle meelest me elame praegu muusikalises mõttes küllaltki vaeses maailmas.

Kuidas on läinud nii, et me elame kõigi võimaluste ajal ja ometi on see muusikalises mõttes vaene?

Emotsionaalses mõttes on praegune muusikamaailm väga hõre, individuaalsust on vähe ja seda kardetakse. Kui pop- ja rokkmuusikas ei kardeta eristuda, siis akadeemilises muusikamaailmas on väga suured pidurid peal, valitsevad stambid. See aga piendab sõnumit. Mina tahan käia teist teed – minu jaoks on kõnetamine kõige tähtsam asi. Niisugust muusikat, mis ei kõneta, ei mängi ma üldse.

Kuidas on aga nii juhtunud, et muusikas on palju muud ...

... mulinat? (*Naerab.*) Tänapäeva muusikas on seda tõesti palju. Kuid samapalju on muusikat, mis jõuab sügavale hingepõh-

ja – näiteks Gia Kantšeli, Sofia Gubaidulina looming. Tähtis on hoida emotsionaalsus ja intellektuaalsus tasakaalus; ligne kaldumine kummalegi poole pole hea.

Ütlesite, et tänapäeva muusikailmas kardetakse emotsionaalsust. Miks?

Kui oled emotsionaalne, oled väga alasti ja näitad, mis sul sees toimub. Näha on ka see, mida sa ehk näidata ei soovi. Aga kunstis peab olema aus. Piiritult aus, isegi kui see on naeruväärne. Ainult nii jõuame kunstile tõeliselt lähedale.

Elame pidurdatult, vaimselt okupeeritud maailmas, kus puudub vabades teistmoodi mõelda. Institutsioonid, süsteemid, kirjutatud ja kirjutamata seadused ... mitte et anarhia oleks vajalik, vaid inimese jaoks on omaenese mina leidmine kõige tähtsam asi.

Andres Mustoneni

(sündinud 1953) noorpõlve fanaatiline huvi nüüdisaja muusika vastu tegi 1970. aastate algul kannapöörde vanamuusika ja kristliku muusika suunas. 1972. aastal jõudis see vanamuusikaansambli Hortus Musicus asutamiseni.

Nii Andres Mustonen kui ka Hortus Musicus on esinenud pidevalt maailma kontserdilavadel ja muusikafestivalidel.

Aja jooksul on Andres Mustonenil tekkinud lai muusikutest sõprusring, kellega ta koos musitseerib. Andres Mustonen tegutseb ka sooloviuldaja ning dirigendina, kusjuures dirigendiks on ta kasvanud interpreedi- ja muusikukarjääri kaudu.

Muusikul tuleb leida loost üles see, mis teda ennast köidab, SIIS ON ESITUS AUS.

Kui mõtlete tagasi oma õpinguajale Nõukogude Eestis ja vaatate noori muusikuid, kes praegu lavale astuvad, siis millisel ajal on Teie arvates olnud rohkem võimalusi ja vabadust?

Minu õpingute ajal oldi palju vabamad, julgemad ja kompromissitumad. Olime revolutsioonilisemad ja ekstravagantsemad. Tundub, et praeguseid noori vaimustab neid ümbritsev küllaltki vähe. Mäletan hästi aegu, kus midagi väga palju ei toimunud, kuid huvi selle vähesegi vastu oli tohutu. Nüüd on vastupidi – valikuid on palju, aga midagi ei valita ja huvi puudub, sest näib, et teatakse juba kõike.

Milline muusika teid ennast vaimustab?

Vaimustun teiste kultuuride muusikast, rohkist, muidugi teostest, mida ise tahan teha. Muusikul tuleb leida loost üles see, mis teda ennast köidab, siis on esitus ka aus. Ausus ja vaimustus käivad koos.

Mil määral dirigent orkestri ees seisest näeb, kes on aus ja kes mitte?

Orkestri ees tajun mängijate sisemist ilma väga individuaalselt ja see on kaunis ränk – pilt on päris kirju. On kohe näha, kas orkestrantide vaheline muusikaline keemia

toimib või mitte. Tõelisel dirigendil on muidugi võime muusikuid mõjutada ja neid kaasa tömmata. Dirigent annab õhustikku edasi ja seda tajub kindlasti ka publik. Dirigent on liider selle sõna parimas tähenduses.

Kuidas jagate oma elu pillimängu, dirigeerimise, kunstilise juhi ameti ja festivalide kureerimise vahel?

Minus on kolm poolt: interpret, kammeransambli Hortus Musicus kunstiline juht nelikümmend aastat ning dirigent suurte projektide, näiteks oratooriumide juures.

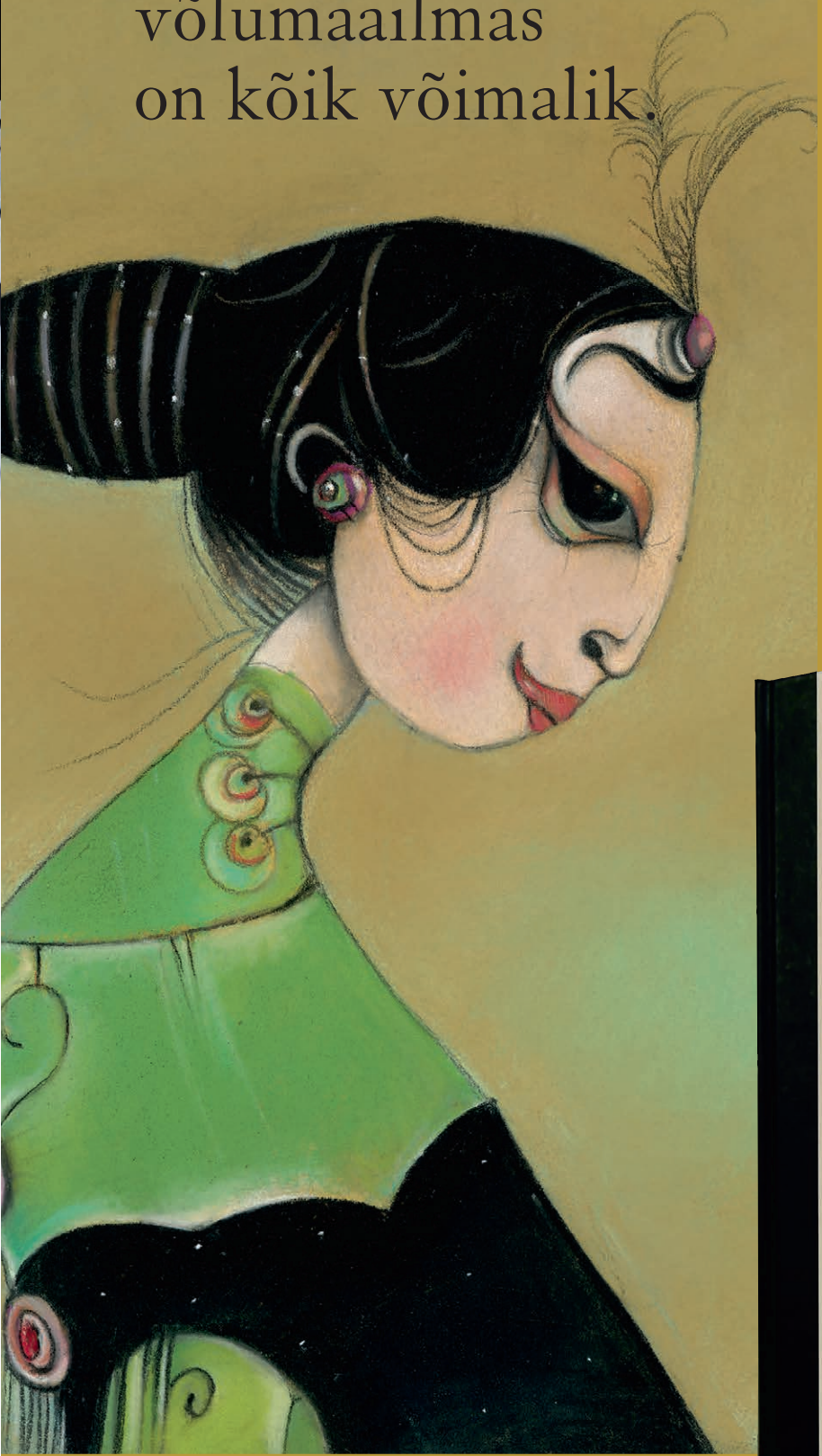
Hortus Musicuses on sedavõrd usalduslik loominguline suhtlemine, et seal olen kõige vabam. Orkestri ees peab jälle mõtlema, kuhu on nende mõne päeva jooksul proovides võimalik liikuda, sest ideaaltulemust ei saavuta kunagi.

Kas hetk enne lavale astumist on teie jaoks eriline?

Mujale ma ju ei astugi – ainult lavale, busi või lennukisse! (Muigab.) Aastatega on müstika ära kadunud. Lähen lavale samamoodi, nagu võtaksin kodus lahti uue raa-

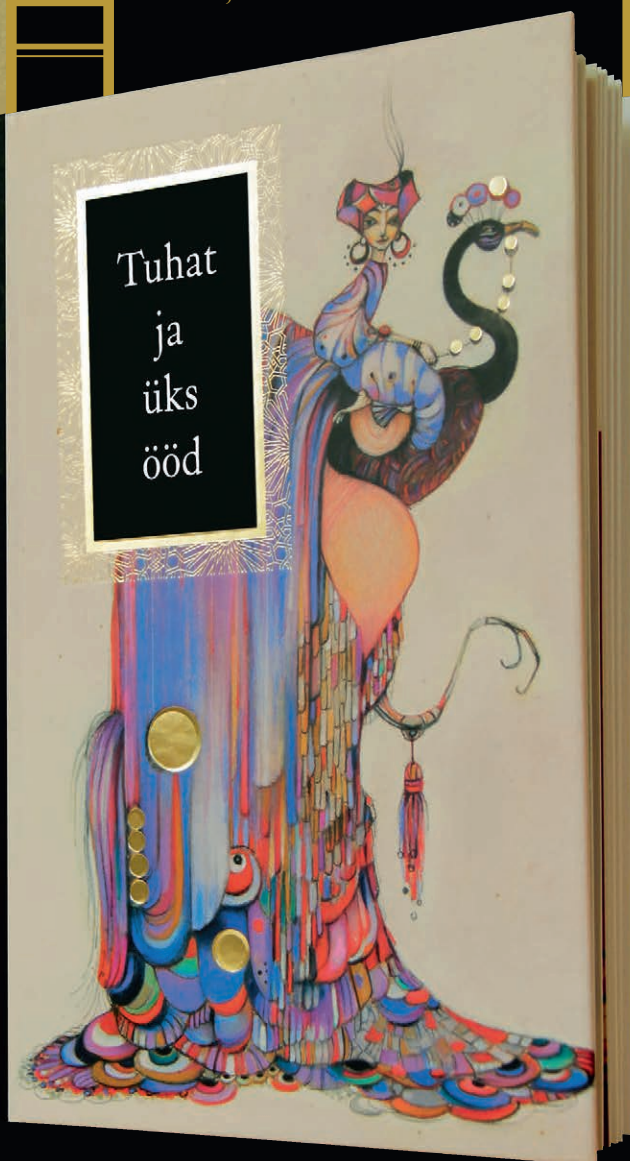

Muinaslugude
võlumaailmas
on kõik võimalik.

Kavalad naised pügavad tähtsaid võimumehi nagu lambaid. Ilus põlispuude ja vulisevate ojadega lõunamere saar osutub hiigelkala seljaks. Vägevad vaimud ehitavad ainsa silmapilguga üles imelisi losse ja hävitavad neid. Selliseid imelugusid pajatab naistetapjast valitsejale imekaunis Šahrazad, kes jätab haarava muinasloo hommiku koites pooleli – siis tekib valitsejal vastupandamatu kiusatus kuulda, mis edasi saab. Ja nutikas Šahrazad jääb ellu.

216 lk, kõva kaas hind 29 €

Ärkan igal hommikul hoopis teise inimesena – kogetu võrra **RIKKAMA JA TARGEMANA.**

matu – hakkam lugema, asju selgitama. Ma ei lähe esinema, ma elangi laval. Olen väljaspool lava samasugune.

Kui olulised on teetähised – auhindad, esinemised ilmakuulsates saalides?

Kindlasti on muusikuid, kes sätivad oma elu teetähiste järgi. Mina nende hulka päris kindlasti ei kuulu. Kui mingit tegevust peetakse tähtsaks vaid auhindade pärast, on see väga vaene. Kõige rikkam oled siis, kui liigud ilma tähisteta teel, kuid kõik, mis su teele satub, on kui kingitus. Ja see, mis

on meie ümber, on ju nii vaimustav! Sellele vaatamata on mul hea meel, kui saan Eesti interpretatsioonikunsti, noori andekaid muusikuid viia maailma parimatesse saalidesse, Amsterdami Concertgebouw'sse, Viini Musikvereini jne.

Teie veetud barokkmusika festivalist ongi nüüd saanud Mustonenfest.

Barokkfestivaliga alustasime kahekümne viie aasta eest, mil mängisime kolleegide ja sõpradega Väravatornis muusikat, soovides pimedasse aega veidi valgust tuua,

pakkuda helget, rõõmsat, aga mitte naljakat muusikat. Ajaga muutusid autorid, interpretatsioon, stiil – baroki sildi alla oli seda kõike raske koondada. Autentsus ja ajalootruudus vajavad eraldi selgitamist, sest kuigi nüüd neid termineid enam ei kasutata, oli see kunagi vajalik, et vältida kõigi autorite loominguga esitamist ühes ja samas pseudoromantilises võtmes. Mina lahterdamist ei tunnista, sest oluline on interpret, elav inimene. See, kuidas ta muusikat mõistab ja esitab, loobki esituse autentsuse. Neljakümne aasta eest oli mu eesmärk ajalugu taasluua, nüüdseks olen jõudnud arusaamisele, et see pole võimalik. Minu siht on teha sügavama vaimse tähendusega asju kui lihtsalt üks festival, kus toimuvad kontserdid.

Kas rock, džäss ja akadeemiline muusika on praegu tihedalt läbi põimunud?

Piir kerge- ja klassikalise muusika vahel on hägustunud – 19. sajandil kuulusid poloneesid, valsid jms kergemuusika valdkonda, praegu mängitakse seda akadeemiliselt. Võtame näiteks Schuberti noorpõlvemuusika – tema teoseid esitavad kõige paremad orkestrid vanade kuulsate dirigentide käe all, samal ajal on see ju noorte inimeste muusika! Või kui seda esitavadki vanemad inimesed, ei tohi see innukus tohutus ülemõtlemises kaduma minna, ei maksa otsida sügavat filosoofilist mõtet seal, kus seda pole.

Kui palju Te ise olete muutunud?

Ma muutun iga päev! Elan kuningas Taaveti psalmi järgi: „Loo mulle, Jumal, puhas süda, ja uuenda mu sees kindel vaim!“ Ärkan igal hommikul teise inimesena – kogetu võrra rikkamana, targemana. Mõte liigub kogu aeg ega puhka kunagi.

Hämarus kohvikuakna taga süveneb.

Mustonen kergitab tulevikuplaanidelt katet – tulevase aastal juubelit tähistav Hortus Musicus plaanib kokku koondada kogu kooskäidud tee. „Kogu maailm ühes kontseptsioonis,“ selgitab kunstiline juht.

Vähem kui kakskümmend neli tundi pärast meie jutuajamist astub ta lennukile, sest Leedus seisavad ees Bach, Mozart ja Kantšeli ettekanded, mida muusik esitab nii solistina kui ka dirigendina orkestri ees. Järgneb sõit koos Hortus Musicusega Peterburi ja Moskvasse, kuhu jäädakse novembri lõpuni, sest ees ootavad kontserdid Moskva sümfooniaorkestriga Novaja Rossija ning Juri Bašmeti ja Natalia Gutmaniga, kavas Schmitt, Schubert ja Kantšeli. Detsembrikuu tegemiste hulka kuulub ka Sofia Gubaidulina juubelikontsert viiulivirtuoosi Vadim Repiniga ning uusaastakontsert, kus Mustonen lubab meile pakkuda tantsurütmide barokist rokini. See on põnev, sest Led Zeppelini „Friends“ pole Eesti kontserdilaval sümfooniaorkestri esituses varem kõlanudki.

MUUDA OMA MÕTTEMAAILMA. PROOVI TÄIESTI UUT *i40*

Uued mõtted saavad alguse Topautos.

Uus Hyundai i40 on valmis. Valmis ületama Sinu suuri ootusi. Alustame väljast. Uus moodne voolujooneline disain on alles kõige algus. Liigume sisse. Stiilne salong, palju nutikaid tehnoloogilisi uuendusi ja madala heitmetasemega ökonoomsed mootorid – kõik need lahendused muudavad i40 autoks, mis kirjutab uued reeglid. Uued reeglid tuleviku kvaliteedile. Tule tutvuda ja koge uut, enneolematut i40.

i40 WAGON 1,6GDI Comfort – hind alates 19 990 EUR

i40 mudelivaliku keskmine kombineeritud kütusekulu 4,3-7,7 l / 100 km, CO₂ heitmed 113-179 g/km

www.topauto.ee | Tere tulemast kvaliteetsete autode maailma!

juubel

Looja

juubel omade keskel

Tänavu 24. oktoobril tähistas väikeses Saksa linnas Appenis Hamburgi lähistel oma 80. sünnipäeva meie aja üks suurimaid ja isikupärasemaid heliloojaid Sofia Gubaidulina.

Tekst: TAMARA UNANOVA JA LAURI AAV. Fotod: ARHIIV

Sofia Gubaidulina ootasid muusikalised kaasteelised Eestis 11. detsembril Estonia kontserdisaalis toimunud juubelkontserdil, kus oli kavas kaks juubilari loomingus olulist teost: „Offertorium“ (kontsert viiulile ja orkestrile) ning oratoorium „Johannes Ostern“ (2001).

Kõlanud teosed

Aastal 1980 kirjutatud ning aastail 1982 ja 1986 täiendatud viiulikontsert „Offertorium“ oli maailma muusikaringkondades Gubaidulina läbimurdeteoseks. Gidon Kremerile pühendatud ja tema poolt Viinis ka esmakordselt ettekantud teos tõi Gubaidulinale ühtäkki üleilmse kuulsuse. Estonia kontserdisaalis oli teose solistiks ehk veelgi märkimisväärsem muusik – aastakümneid tagasi samal laval imelapsena publikut valmistanud viiuldaja, tänapäeva muusikamaailma absoluutne tipp Vadim Repin. Viiuldajat saatis Eesti Riiklik Sümfooniaorkester Andres Mustoneni juhatusel.

Kontserdi teises pooles kõlanud oratooriumi „Johannes Ostern“ ettekandeks olid liitunud segakoor Latvia ja rahvusvahelised solistid. Oratooriumi ettekanne oli loogiline jätk sama koosseisuga samal laval nelja aasta eest ette kantud Gubaidulina mastapseima teose „Johannese passioon“ ettekan-

dele. Toona ei varjanud helilooja oma rõõmu äärmiselt kordaläinud esituse üle. „Ma olen nii õnnelik!“ öhkas ta. „Solistid, dirigent, orkestrandid andsid kõik oma parima! Suur teene oli selles dirigent Andres Mustonenil, kes nakatas kõiki oma ande, energia ja viisiooniga.“

Sofia Gubaidulina vesteldes selgus, et tegu on erakordselt targa ja sügavalt religioosse inimesega, kes ei ole mitte ainult väljapaistev helilooja, vaid ka harukordne inimene. Ta rõõmustab alati siiralt oma teoste ettekannete üle, toimugu need siis Londonis või Saratovis, Hannoveris või Tallinnas. Inimesena on Gubaidulina tagasihoidlik, tark ja mõistev ning mis tänapäeval eriti harv – hämmastava empaatiavõimega. Nagu kõik tõeliselt suured inimesed on ta lihtne ja heatahtlik. „Kui viiuldajal või pianistil peavad olema kauni kõla saavutamiseks vabad käed, siis heliloojal peab olema vaba hing,“ on ta öelnud.

Kultuuride kontrapunkt

Sofia Gubaidulina elu on kulgenud mitmeski mõttes maailmade vahel. Ta sündis 24. oktoobril 1931 Tatarstanis Tšistopoli linnas. Tema isa oli geodeesiainsener ja ema õpetaja, vanaisa aga mulla. 1932. aastal asus pere elama pealinna Kaasanisse. Sofia õppis sealses muusikakoolis ja muusika-

gümnaasiumis klaverit ja kompositsiooni.

1949. aastal astus Sofia Gubaidulina Kaasani konservatooriumi, mille lõpetas 1954. aastal Albert Lemani kompositsiooniklassis ja Grigori Kogani klaveriklassis. Samal aastal alustas tulevane helilooja õpinguid Moskva konservatooriumis, täpsemalt Nikolai Peiko kompositsiooniklassis ja Jakov Zaki klaveriklassis. 1963. aastal lõpetas ta aspirantuuri Vissarion Šebalini juures. 1960. aastatel, mil Sofia õppis alles Moskva konservatooriumis, leidis aset üks tähtis kohtumine: Dmitri Šostakovič andis talle kaasa oma õnnistuse, soovitudes minna valitud teed.

Aastail 1969–1970 töötas Sofia Gubaidulina Moskva elektroonilise muusika eksperimendialustudios Skrjabini muuseumis. 1975. aastal esines ta improvisatsioonidega ansambli Astreja koosseisus koos Viktor Suslini ja Vjatšeslav Artjomoviga. Neli aastat hiljem, pärast Tihhon Hrennikovi ettekannet VI üleliidulisel heliloojate kongressil, kus Gubaidulina muusikale sai osaks hävitav kriitika, lisati ta nn Hrennikovi seitsmikku, mis tähendas musta nimekirja.

Sofia Gubaidulina sai 1991. aastal Saksa maalt stipendiumi ning alates 1992. aastast on ta kodu Hamburgi lähedal Appenis. „Viktor Susliniga, kes elab nagu minagi Saksa maal, oleme naabrid ja väga head sõbrad. Õppisime mõlemad konservatooriumis Nikolai Peiko juures.“

Sofia Gubaidulina

on pälvinud kaalukaid preemiaid, nende hulgas Monaco vürsti preemia (1987), Venemaa riikliku preemia (1992), Venemaa preemia „Triumf“ silmapaistvate saavutuste eest kunstis (2006), Kussewitzky preemia (1990, 1994), preemia „Praemium Imperiale“ (Jaapan, 1998), preemia fondilt „Piibel ja kultuur“ (1999), ordeni „Pour le Mérite“ (Saksamaa, 2000), Goethe preemia (2001), auhinna „Polar Music Prize“ (Rootsi, 2002) ja preemia „Living composer“ (2003) klassikalise muusika auhindade jagamisel Cannes Classical Awards.

Tema teoste hulka kuuluvad kantaadid „Õõ Memfises“ Vana-Egiptuse tekstidele (1968), „Rubaiid“ Hafizi, Hakani ja Umar Hajjami tekstidele (1969), „Tundide raamatust“ Rilke tekstidele (1991), „Nüüd on alati lund“ Gennadi Aigi tekstidele (1993), „Muusika flöödile, keelpillidele ja löökpillidele“ (1993), 12-osaline sümfoonia „Stimmen ... verstummen“ (1986), 4-osaline

sümfoonia „Aja figuurid“ (1994), viiulikontserdid „Offertorium“ (1980/1982/1986) ja „In tempus praesens“ (2007), aldikontsert (1996), „Kaks teed: pühendatud Mariale ja Martale“ kahele viiulile ja sümfooniaorkestrile (1998), „Hümn päikesele“ tšellole ja koorile (1997), tšellokontsert „Pidu on täies hoos“ (1993), „Mõtisklused Bachi koraalist“ (1993), „Seitse sõna“ tšellole, bajaanile ja keelpillidele (1982), „Halleluuja“ koorile, orkestrile, orelile, tiiskandile ja valgusprojektoritele (1990), „Hinge aeg“ Marina Tsvetajeva luulele (1976), „Quaterion“ neljale tšellole (1996), trio „Silenzio“ viiulile, tšellole ja bajaanile (1991), „Perception“ baritonile ja keelpilli ansamblile (1981/1983/1986) ja „Johannese passioon“ (2000). Veel on Sofia Gubaidulina kirjutanud muusikat 25 linatselele, nende hulgas filmidele „Hernehirmutis“, „Päev doktor Kalinnikovi elus“, „Mowgli“ ja „Kass, kes kõndis omapead“.

Kui viiuldajal või pianistil peavad olema kauni kõla saavutamiseks vabad käed, siis heliloojal peab olema **VABA HING.**

Viktor on minust üksteist aastat noorem – mina õppisin juba aspirantuuris, kui tema konservatooriumi astus. Viktor Suslin on väga sügav, intellektuaalne helilooja ja kuigi me pole alati kõiges ühel meelel, on ta mulle vaimselt lähedane inimene.“ 1970. aastatel löid nad koos – Gubaidulina, Suslin ja Vjatšeslav Artjomov – ansambli Astreja eeskätt koos muusitseerimiseks, mitte tingimata esinemiseks. Osa selle muusikalise koosluse improvisatsioone salvestati siiski ning üks neist kõlab Elem Klimovi kuulsas linatseoses „Hüvastijätt“.

Kallid kaasteelised

Kaasteelisi on Sofia Gubaidulina alati kalliks pidanud. „Mul on säilinud sidemed mitme heliloojaga, kes tegutsesid minuga samal ajal Moskvast: Gija Kantšeli, Aleksandr Vustini, Aleksandr Knaifeli ja Valentin Silvestrovi,“ on ta öelnud.

Neile lisandub Arvo Pärt, sest nelja aasta eest leidis Gubaidulina Tallinna kontserdil aset kahe looja väga südamlük kohtumine. „Olen juba ammu unistanud teiega kohtumisest!“ hüüatas Gubaidulina, kui Arvo Pärt koos abikaasaga pärast kontserti lava taha tuli. „Me elame ikkagi eri kohtades, peale selle on helilooja elukutse raske ja eeldab palju üksindust, nii et meil pole võimalik väga sageli suhelda. Me pole ka varem kuigi palju suhelnud. Kuid sellest hoolimata on sisemine, vaimne side olnud nii tugev, et püsib elus praeguseni. Me oleme hingesugulased,“ rääkis ta.

Sofia Gubaidulina kinnitusele on talle väga olulised sidemed Ukraina, Gruusia, Armeenia ja ka Eestiga, seda heade inimeste kaudu: „Praegusel ajal levib vihkamine nagu viirus kogu maailmas. Väga vajalik on säilitada ja arendada häid suhteid, hingelist heldust, hakata vihkamisele natukenegi vastu. Me ei saa mõjutada kogu maailmakorda, aga igaüks meist võib kas või enda pärast oma ringkonnas midagi ära teha – sedagi on juba päris palju.“

Maxeylash

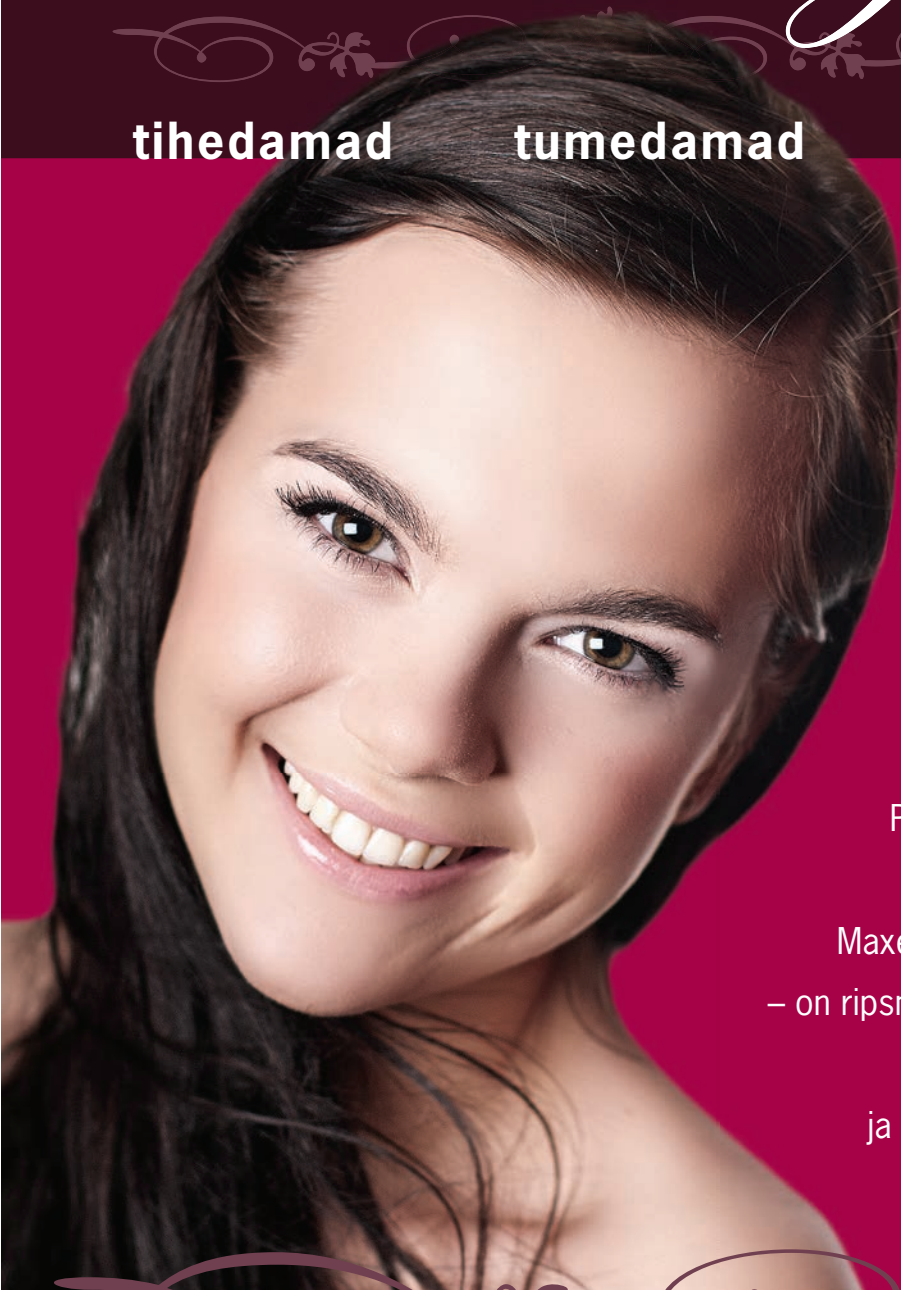
tihedamad

tumedamad

pikemad

nooremad

Soovite kauneid
ripsmeid?

Pikad, tihedad ja tumedamad
ripsmed juba 4 nädalaga!
Maxeylash – valmistatud Šveitsis
– on ripsmekasvu soodustav seerum,
mis toidab ripsmeid
ja need muutuvad silmnähtavalt
pikemaks ja tihedamaks.

Edasimüüjad: Ideaal Kosmeetika kauplused; Ülikooli Apteegid; Thaya Shop&Salon Foorumi Keskuses; Enigma Stuudio Narva mnt 9, Tallinn; Amber Shark Salon Lembitu 7, Tallinn; Ilusalong Hurmus C.R. Jakobsoni 4, Tallinn; Tiia Ilusalong Estonia Pst. 1/3, Tallinn; Ilona Ilusalong Tähe 28-1, Tartu; Ilusalong Tiandri Aia 8, Pärnu; Ilustuudio Tallinna tn 37, Viljandi; Ilusalong Toila Spa Hotellis; Maire Ilusalong Laada 41, Rakvere; Perlee Day Spa Puškini 28, Narva ja teistes hästivarustatud ilusalongides.

Kontakt: Cayman Europe OÜ
Teaduspargi 3/1, 12618 Tallinn
facebook.com/maxeylash
Tel: 670 3737, e-post: info@maxeylash.com

www.maxeylash.com

Popist klassikani

Mihkel Mattisen räägib oma väga edukast tantsumuusika-
karjäärist ja praegustest tegemistest pianistina.
Popmuusikat pole ta siiski lõplikult maha jätnud.

Tekst: TIIT EFERT Fotod: SCANPIX, ÖHTULEHT

Sa saavutasid edu popmuusikuna, ent nüüd tegeled põhiliselt klassikalise muusikaga. Miks nii?

Tegelikult olen pidevalt tegelenud mõlema valdkonnaga, lihtsalt mõnel hetkel olen olnud publiku ees rohkem ühe ja mõnel hetkel rohkem teise. Tõsi on see, et bändiga alustades saavutasime edu väga kiiresti, mis tähendas palju kontserte ja stuudiotööd. Seepärast jäi klassiline muusika tookord kindlasti tagaplaanile, nüüd on aga olukord vastupidine. Ma olen siiani seotud ka popmuusikaga, ent eelkõige stuudioseinte vahel, kus produtseerin ja kirjutan muusikat teistele artistidele.

Kuidas sa klassikalise klaveri õpilasena üldse popmuusika juurde sattusid?

Mul on lapsest saadik olnud huvi mõlema stiili vastu. Eks bändi tegemine ole paljude teismeliste unistus, nii juhtus ka minuga.

Kuidas sa hindad tagantjärele oma vokaalseid võimeid?

Eks need ole ajapikku arenenud: alustades olid väga nõrgad, hiljem juba paremad ... Huvitav tõsiasi on see, et hääleseadetunde hakkasin võtma alles pärast seda, kui olin lõpetanud aktiivse poplauluja karjääri. Nendest tundidest on olnud väga palju kasu. Loodetavasti kuuleb publik seda arengut peagi, sest teatavad plaanid mul laulmisega siiski on.

Mida pakkus sulle Jami periood?

Kõige tähtsamaks pean saadud esinemiskogemust. Mul pole aimugi, mitu kontserti me andsime, aga kahtlemata oli neid väga palju – selline kogemus tuleb kasuks ükskõik millises valdkonnas, kus on vaja suhelda ja ennast esindada.

Miks sa bändiga esinemisest loobusid?

See ansambel ammendas end minu jaoks mõne aastaga, siis järgnesid paar aastat, mil tegin seda edasi kui tööd. Lõpuks saabus hetk, kui teatasin bändikaaslasele, et aasta pärast lõpetan, sest ma tõesti kauem ei taha jätkata. Aasta ettehoiatust oli selleks, et ka teisel inimesel oleks aega oma elu ümber seada ja uut tööd otsida. Eks igal ajal ole oma aeg, nii ka sellel ansambli.

Kui mingi tegevus enam huvi ei paku, on tähtis ära lõpetada. Mul on kurb olla kontserdil, kus laval on juba vanad mehed, kes teevad tuimade nägudega oma vanu lugusid – vaatajana näed, et tegelikult see neile endile enam süra silmadesse ei too. Muusik võiks muusika tegemisest ikka rõõmu tunda ja seda rõõmu publikuga jagada. Kui ta peab aga laval vastu üksnes tänu mõttele, et kontserdi eest on oodata pangaülekanet, siis oleks kindlasti aeg lõpetada.

Milliga sa praegu peamiselt tegeled?

Peamiselt harjutan klaverit, selle kõrvalt teen Birgit Õigemeelele uut singlit. Oma aeg ku-

Rein Rannap ja Mihkel Mattisen

lub muidugi ka ansamblile Violina, mille produtsendiks ma olen. Selle ansambli edu on suur rõõm näha: just esinesid nad Saksamaal ja Itaalias, seejärel Indias, uued riigid muudkui lisanduvad. Veel valmistun jõulukontsertideks, kus lauljateks on Birgit Õigemeel ja Ott Lepland, mina olen muusikajuht.

Väga tähtis on viimastel kuudel olnud ka klaveriduo 2 Ühel, kus musitseerin koos Rein Rannapiga. Meil lõppes äsja tihe salvestusperiood ja meie duo plaati originaalloominguga saate poest küsida juba üsna peatselt! Plaadil on 12 lugu, millest 11 on kirjutanud Rein ja ühe mina. Usun, et see album on kuulamist väärt.

Kas nüüdseks võib öelda, et popmuusika oli lihtsalt teatud ajal äraelamisviis, ent klassika on sulle alati olnud hingelähedasem?

Päris nii siiski väita ei saa. Popmuusikaga meeldib mulle siiani väga tegeleda, aga mis mind tohutult ära tüütas, oli see, et Eestis astuvad popartistid enamasti üles ööklubides ja öisel ajal. Seda ma küll enam teha ei tahaks! Praegu sobib mulle see variant, et esinen eelkõige pianistina ning popmuusika vallas olen rohkem produtsendi ja lugudekirjutaja rollis. Aga, nagu ütlesin, on mul siiski omad plaanid ka selles žanris lavale tulla. Kas seda just popmuusikaks nimetada saab, on iseasi, aga eks te ise kuulete ja otsustate. Ise kaldun arvama, et see on laias laastus ikkagi popmuusika valdkond, aga selline isemoodi asi, mida ma ei tea, et keegi teine oleks varem teinud.

Kust on üldse pärit su kiindumus klassikalise muusika vastu?

Olen selle sees olnud sünnist saati – mu vanemad on sellega tegelenud, nende sõbrad samuti ... Eks nii see asi käib. Eelkõige mää-

rab mu huvi muidugi asjaolu, et klassikalise muusika vallas on olemas tohutult palju häid teoseid, mille on kirjutanud suured geeniused. Kui oskad nende muusikast aru saada, siis on ju kiindumine vältimatu!

Kes on su lemmikheliloojad, kelle loomingu sule eriti meeldib mängida?

Seda oleks küll võimatu öelda. Aastasade jooksul on kirjutatud väga palju head ja väga palju halba muusikat, seda igal ajastul. Fantastilisi teoseid leiab igast sajandist ja see kehtib ka popmuusika puhul. Ei saa ju öelda, et näiteks rokk on parem kui teised muusikastiilid, ehkki on inimesi, kes seda väidavad. Tõenäoliselt on roki alal tehtud kõige rohkem halba muusikat, sest põhiosa keldribände alustab ju rokiga. Teisalt leidub muidugi ka suurepäraseid saavutusi väga palju.

Seda, mis mulle mingil hetkel kõige rohkem meeldib, mõjutab kindlasti ka see, mis teostega ma sel hetkel tegelen. Näiteks praegu võin julgelt öelda, et mu lemmikud on Skrjabin, Chopin ja Prokofjev, sest nende muusikasse süvenen ma hetkel lihtsalt kõige rohkem – mul on detsembris ees kontserdid. Ning jaanuaris võin ma vabalt öelda vastuseks Rahmaninov, Šostakovitš ja Bach, või kes iganes teine ...

Milline on sinu kaugem eesmärk pianistina?

Ma soovin esitada võimalikult head muusikat võimalikult hästi! Teiseks pean tähtsaks klassikalise muusika propageerimist. Et Eestis on palju inimesi, kes teavad mind popmuusika või televisiooni kaudu, siis on mul neile lihtsam ligi pääseda ka suurte heliloojate teoste tutvustamiseks. Seda olen ma juba aastaid aktiivselt teinud ja niipea ma sellega lõpetada ei kavatsen.

Plaate soovitab: IGOR GARŠNEK

Tüüril uus autoriplaat

Erkki-Sven Tüür

Ärkamine

Eesti Filharmoonia kammerkoor,
Sinfonietta Riga, Daniel Reuss

Soomel firma Ondine on välja lasknud Erkki-Sven Tüüri uue autoriplaadi. Selles kolm helitööd: verivärske „Ärkamine” (2011) segakoorile ja kammerorkestrile, „Rändaja öhtulaul” (2001) a cappella segakoorile ning juba hästi tuntud teos keelpilliorkestrile „Insula deserta” (1989). Album on tähelepanuväärne vähemalt kahes

mõttes. Esiteks ei leia naljalt ühtegi Tüüri a cappella kooriteose plaadistust. Teiseks oli „Ärkamine” maailmaesietekanne Estonia kontserdisaalis alles märtsis 2011.

Enam kui pooletuhande suurteose „Ärkamine” kohta on Erkki-Sven Tüür öelnud ise järgmist: „Seda kirjutades liikusin ma sügaval instinktide ja taju tasandil. Lasin tekstil moodustada meloodiakatkeid, kartmata seda, et kohati meenutavad nad eesti rahvaviise, gregooriuse koraale või midagi sellesarnast, mida ma tegin omal ajal ansambli In Spe.”

Tõepoolest meenutab „Ärkamine” kooripartii kohati liturgilist laulu, mõnes teises episoodis on aga äratuntavad eesti regiviisilised motiivid. Ent erilisel tõmbab endale tähelepanu helitöö mitmekihiline rütmipilt – kord see tiheneb järk-järgult, kord hõreneb ootamatult, siis jälle süveneb lühikeste rütmifiguuride kordustesse.

Ka a cappella „Rändaja öhtulaulus” võib kuulda keskaegse organumi kõlakooslust, ehkki see on teostatud tänapäevases postmodernistlikus stiilivõtmes.

Hortus Musicus

Early Music of 3rd Millennium

Selles Hortus Musicuse 2011. aasta sügisel ilmunud plaadil on sügavam tagamaa. Albumil kõlavad kuue helilooja teosed, mis on kõik puhendatud Andres Mustoneni varalahkunud abikaasa, Hortus Musicuses 30 aastat laulnud Helle Mustoneni (1950–2005) mälestusele. Nimetatud kuus heliloojat – Aleksander Knaifel, Erkki-Sven Tüür, Arvo Pärt, Peeter Vähi, Valentin Silvestrov ja Gija Kantšeli – kuuluvad kõik Andres Mustoneni sõprus- ja koostööpartnerite lähiringi.

Esimest korda kõlasid need teosed (Kantšeli „Helesa”; Tüüri „Salve Regina”; Vähi „In memoriam HM”; Pärti „Palgest palgeste” jt) 2. oktoobril 2006 Tallinna Toomkirikus. Muusika salvestamisega (2008) ja lõpuks plaadistusega (2011) läks siiski mõnevõrra kauem aega.

Plaadi bukletist võib lugeda, et kuue, oma loomingus üksteisest nii erineva autori helitööd kõlavad otsekui ühe ja sama teose erinevad osad. Sellega on võimatu mitte nõustuda, sest nende heliloojate vaimne ühtekuuluvustunne on tegelikult sedavõrd tugev, et see on tajutav absoluutselt igas, kui tahes vaikselt kõlavas helis. See on

muusika, mis süveneb olemise kahte pooltesse – elusse ja surma, maisesse ja taevalikku. Võib ka öelda, et need on vaiksed palved Kõigevägevama poole.

Mustonen, Sooäär, Rimmel, Ruben

Aria

Andres Mustoneni muusikaline energieetika on täiesti ainulaadne – oleme juba harjunud, et kord esitab ta koos Hortus Musicusega vanamuusikat, kord jällegi nüüdismuusikat. Ta dirigeerib erinevaid orkestreid, võib viiulil soleerida koos mõne rokkansambliga või süveneda Arvo Pärti ja Erkki-Sven Tüüri partituuridesse.

Pidevas muutuses Mustonen on „Ariaga” keeranud järgmise lehekülje – nüüd on ta koos Eesti džässiliiti kuuluvate Jaak Sooääre (kitarr), Taavo Rimmeli (kontrabass) ja Tanel Rubeniga (löökpillid) salvestanud džässplaadi, mis on mingis mõttes klassikaalbum. Nimelt kõlavad plaadil muusikalise baroki suurkujude – Henry Purcelli, Georg Friedrich Händeli ja Johann Sebastian Bachi heliteosed, kuid sedapuhku džässistiilis ja džässansambli instrumentariumiga.

Klassikatöötlusti on maailmas tehtud ka varem – mõned neist on olnud suhteliselt lihtsakoelised, teised aga arenenumad. Nõudlikumad seaded arvestavad originaali eripära ja karakterit ning „Aria” puhul ongi mindud peamiselt just seda teed.

Džässiliku standardesituse puhul võetakse koosjämmimise aluseks tavaliselt mõni igihaljas teema ja hakatakse seda üheskoos improvisatsiooniliselt lahendama. Mustoneni džässkvarteti puhul toimib sisuliselt sama põhimõte, ainult et džässistandardi asemel on alusmaterjaliks mõni Purcelli, Händeli või Bachi tuntud teos.

Sealjuures arendavad muusikud nende teoste motiive võrdlemisi vabalt ja fantaasiarikkalt. Näiteks Bachi „Goldbergi variatsioonidel” (originaalis klaverile) põhineva improvisatsiooni ajal võib kuulaja korraga isegi unustada, et muusikapala tugineb tegelikult Bachi teosele.

Indrek Patte

Celebration

Eesti progero-ki viimasel ajal võrdlemisi tühjaks jäänud maastik on saanud väärt täienduse Indrek Patte esimese sooloalbumiga „Celebration”. Varem on Patte lauljana plaadistanud muusikat selliste progeansamblitega nagu Linnu Tee ja Ruja, samuti Led Zeppelini muusikat viljeleva triibutbändiga Led R. Tasub teada, et Indrek Patte on Eestis üks hinnatumaid popmuusika helirezissööre.

„Celebrationi” lugude vaimsus on võrdeldav 1970. aastate keskpaiga Genesisse, aga ka Gentle Gianti („One way”) või Dream Theateriga („Mount Meggido”). Juba plaadi avalugu „Resurrection” (kõik laulud on ingliskeelsed) mõjub ehmatavalt jõuliselt. Kõik lood on peensusteni läbi komponeeritud. Koos Pattega salvestas albumit võrdlemisi suur hulk muusikuid,

kellest jõuab siin nimetada vaid mõned bändimehed: Raul Jaanson ja Toomas Varnem kitarril; Vladislav Reinfeldt, Margus Kliimask ja Taavo Rimmel basskitarril jt. Klahvpille mängib Indrek Patte ise ja muide, ta teeb seda väga hea stiilitajuga.

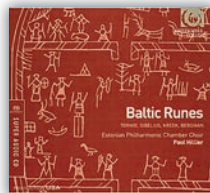
Tervikmulje sellest plaadist on igatahes võimas ja teostus niisugusel tasemel, et peaks äratama ka rahvusvahelist tähelepanu.

Baltic Runes

Tormis, Sibelius, Kreeg, Bergman

Eesti Filharmoonia kammerkoor, Paul Hillier

Asjaolu, et Harmonia Mundi väljalastud plaat „Baltic Runes” on Grammy nominent, näitab juba iseenesest Eesti Filharmoonia kammerkoori ja Paul Hillieri salvestise kunstili-

sust ja teostuse kvaliteeti, rääkimata kõrgest rahvusvahelisest hinnangust Tormise, Sibeliusse, Kreegi ja Bergmani muusika kohta.

Sibeliusse ja Tormise puhul pole see mõistagi üllatav, kuid plaati kuulates saab kohe selgeks, et ootamatu ei ole see ka Kreegi ja Bergmani helindite korral. Niisiis kõlab sel albumil valik Eesti ja Soome koorimuusika paremikust, sealjuures on põhirõhk Eesti kooriteostel.

Usutavasti ei pea rõhutama, et plaadil kõlavad teosed – näiteks Veljo Tormise „Jaani laulud” (1967), „Laulusild” (1981) ning „Piispa ja pakana” (1992/1995) – on antoloogilised näited Eesti koorimuusikast. Täpselt sama tuleb tõdeda Cyrillus Kreegi tööde „Siriseged, sibirikesed” (1919) ja „Maga, maga Matsikene” puhul.

Peale nende peaks meie kuulaja tähelepanu pälvima ka Erik Bergmani neljaosalise kooritsükli „Lapponia” op. 76 (1975) esitus. Bergmani loomingulises käekirjas põimuvad sisendusjõuliselt soome folkloorseid arhetüübid avangardistlike ja sonoorsete kõlakihistustega. Eraldi tuleb tunnustada solistide Iris Oja ja Allan Vurma väljendusrikkast joigumist tsükli II osas „Joig”.

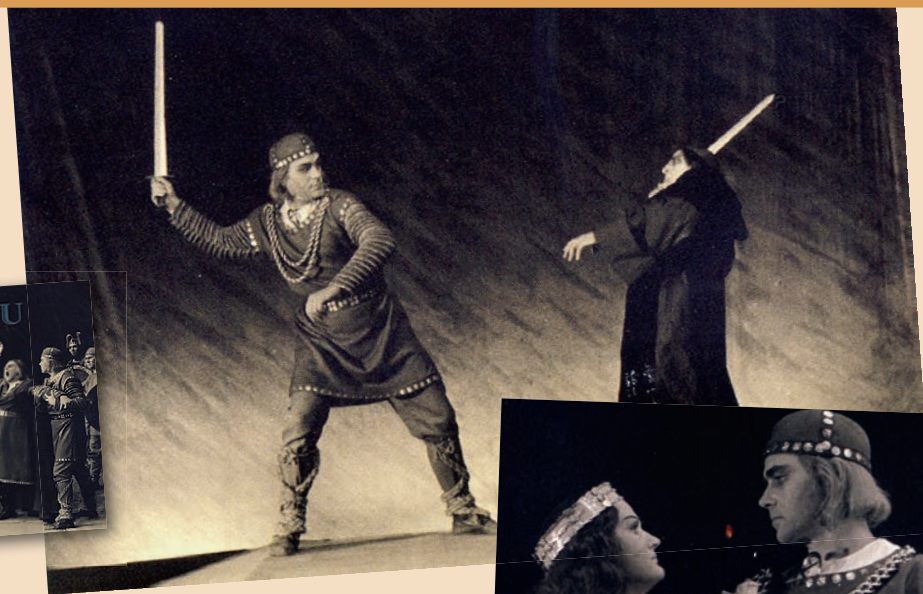
Villem Kapi ooper

Lembitu

Tiit Kuusik, Aino Külvand, Georg Ots, Teo Maiste, Rahvusoper Estonia, dirigent Kirill Raudsepp

Villem Kapi (1913–1964) ooperi „Lembitu” (1961) äsjailmunud topeltplaat (Estonian Record Productions)

on muusikalooliselt ja arhiivinduslikult väga tähtis ja tähendusrikas väljaanne, sest Jüri Kruus on taastanud lavateose lindistuse aastast 1966. Mõistagi on ligi poole sajandi vanuse salvestise helikvaliteet praeguste standarditega võrreldes hoopis teistsugune, kuid vaid niisugusena saabki kõlada meie autentne ja ajalooline muusika. On ju Tiit Kuusik Sakala maavanema Lembituna, Georg Ots tema poja Meelisena, Teo Maiste Kaupona ja Aino Külvand Kaupo tütre Marena meie ooperikunstiis väga suurteks teetähisteks.

Teisalt on nüüdsel „Lembitu” arhiiviväljaandel märkimisväärne pedagoogiline tähendus, sest muusikaõppuritele pole kaugeltki kõik Eesti muusikaklassika tähtteosed nii lihtsalt kättesaadavad. Lisada tuleb, et nii mõnedki Udo Väljaotsa lavastatud ja Kirill Raudsepa dirigeeritud „Lembitu” etendustest kujunesid kuuekümmendatel aastatel muusikalisteks suursündmusteks. Samamoodi peakski ehk kõnealusele topeltplaadile lähenema.

Tippmuusikute truu sõidutaja

„Kaheksa kohvrit tehnikaga ja seitse inimest. Kolm kontrabassi ja neli inimest. Klavessiin, orel ja viis inimest,“ loetleb Eesti Kontserdi autojuht Enno Mattisen inimeste ja pillide koguseid, mis mahuvad korraga tema töösõiduki, Toyota Hiace suurde pagasiruumi. **Tekst:** AGNES MÄNNISTE **Fotod:** EESTI KONTSERT

Mattisen on sõitnud Toyota-ga üle kolme aasta. Aastaseks läbisõiduks näitab tema väikebuss 50 000 kilomeetrit. Tavaline linnainimene sõidab sama ajaga oma autoga umbes 10 000 kilomeetrit. Nii pikkadeks sõitudeks on vaja head ja vastupidavat autot ning Mattisen on Toyota Hiacega väga rahul.

Külmal talvel hätta ei jäta

Auto hea mahutavuse kõrval kiidab mees selle sõiduomadusi, näiteks maanteel kiirendamise võimet, manööverdamisvõimet jne. Aastataguses külmas talves, kui nii mitmelgi autojuhil tuli pakasest tõrkuva auto asemel bussiga tööle sõita, ei olnud Mattisenil oma Toyota käivitamisega mingeid probleeme. Tagaveoga autole tuli sügavas

lumel liiklemiseks ainult pagasiruumi veidi raskust lisada. Kolme aasta jooksul ei ole autol olnud vaja isegi piduriklotse vahetada. „Mehaanikud ka imestavad aga ju ma siis ei pidurda üldse,“ naerab kümme aastat autojuhitööd teinud Mattisen.

Autojuhil tuleb esinemispaikadesse viia nii Eesti kui välismaiseid klassikalise muusika tippe. Näiteks on mehel õnnestunud sõidutada maailmakuulsaid vokaalansambleid The King's Singers ja The Real Group, Berliini Filharmoonikute peadirigenti Simon Rattle'it jne. Viimati sõidutas Mattisen üle Eesti esinemistele Belgia vokaalansambli Witloof Bay liikmeid. „See on meeletult väärtuslik koorem, nendega ei tohi midagi juhtuda. See ei ole jahukottide vedamine,“ ütleb ta.

Muusikutega tuleb sõita rahulikult ja ettevaatlikult, nii et kiirust Mattisen ei ületa. Samuti on kasulik tunda muusikute hinge-

elu. „Autojuht peab aru saama, et kui muusik on andnud kontserdi, siis ta on andnud endast kõik ja tal võivad tulla erinevad soovid ning nendega peab arvestama,“ ütleb ta.

Autojuht kujundab maast mulje

Mattiseni sõnul sõltub väga palju autojuhist, milline mulje välismuusikutele Eestist jääb. Tihti tuleb olla justkui giidi eest, kuna välismaiseid artiste huvitab Eesti ajalugu, just praegusaja erinevused nõukogude eluluga. Autojuhil tuleb ka ennetada ja lahendada probleeme ning Mattisen õpetab muusikutele isegi eesti keelt. „Publikuga on oluline suhelda eesti keeles, ma olen ju ka huvitatud, et kontsert läheks hästi,“ ütleb ta ning õpetabki muusikuid hüüdma „Tere, Tartu!“ või „Tere, Eesti!“ Mees istub igal kontserdil ka ise publiku seas, vaadates-kuulates iga nädal umbes nelja kontserti.

Päris iga päev autojuhil pikki sõite ette võtta ei tule, kuid kui on vaja muusikud esinema viia, siis ei ole tähtsust, kas parasjagu on nädalavahetus või riigipüha. „Pühade ajal ongi tihti just kõige rohkem sõite, eriti jõulude ja aastavahetuse ajal, samuti suvel,“ räägib Mattisen. Tema tööaeg ei ole ka päeva lõikes tavapärase – kontsertidelt tuleb esinejatega tagasi sõita enamasti öösipimeduses.

40-aastase juhistaaziga Mattisenil on tulnud aastakümnete jooksul keerata üsna erinevate sõidukite roole – nii Zaporožetsi, Žiguli, Volvo kui tööautodest Mercedese ja nüüd Toyota. Sõiduomadustelt ongi neist tema sõnul kõige parem Toyota. Autoga on rahule jäänud ka selles sõitnud muusikud.

ermoshop

Õrnalt ja hoolivalt...

Meie firma on välja töötanud ja müünud Soomes nahahooldustooteid alates 1988 aastast. Dermoshop on usaldusväärne ja kiire viis tellimaks kvaliteetseid Dermosili tooteid.

Ühtlasi pakub Dermoshop värsket informatsiooni pakutavate toodete- ja nende koostisosade kohta ning aktuaalseid artikleid nahahooldusest. Tootevalik laieneb pidevalt ning hetkel on valikus üle 230 toote. Samuti kuulub Dermoshopi tootevalikusse mitmeid lõhnaaineteta tootevariante, mis on šheakskiidetud ja märgistatud Soome Allergia- ja Astmaliidu poolt.

Telli **tasuta** Dermoshopi ajakiri ja testrid, helistades tel. **600 6622** või saates e-maili klienditeenindusele service@dermoshop.ee

dermoshop
www.dermoshop.ee

!!!
Sündmus

Rock ja frakk

Ansambli The Sun solist Tanel Padar tutvustab oma bändi plaani esineda koos sümfooniaorkestriga ja räägib, mis teda klassikalise muusikaga seob.

Tekst: TIIT EFERT Fotod: ERIK RIIKOJA

The Sun Symphonics on Eesti juhtiva rockansambli The Sun esmakordne täispikk kontsert koos sümfooniaorkestriga. Ühiselt plaanitakse jõulises, kuid filigraanses esituses ette kanda kõik parimad The Suni palad läbi aegade. Mängimisele tuleb ka lugu, mis ongi algupäraselt sümfooniaorkestrile ja rockbändile loodud.

Kust tuli idee teha koostööd sümfooniaorkestriga?

Aastate jooksul on kõikvõimalike koosseisudega tehtud päris palju erinevaid projekte. Kuna The Sunil on kogunenud üsna korralik lugudepagas, mis kõlavad koos orkestriga suurepäraselt, siis saigi härjal sarvist haaratud. Ja sümfooniaorkestriga koos muusitserida on ühe rockbändi jaoks suurim komplement.

Miks on iga rockmuusiku unistus on esineda koos orkestriga?

Ega ma kõigi eest ei julge vastata, aga nagu teada, siis rockmuusikute seas kõrgelt haritud akadeemikuid teadupoolest väga palju pole.

Tähtis osa on aga kindlasti ka vaheldusel ja aukartustäratavalt suurel koosseisul. Muusika on keel, kus on võimalik ühendada

erinevad stiilid ja teadmised suurepäraseks tervikuks.

Milliseid kolleegide ja orkestrite koostööprojekte olete kuulunud ja kuidas need on meeldinud?

Kui päris ausalt vastata, siis ei ole ma neid eriti palju kuulunud. Eks ma ikka tean, kes, kus ja mida on teinud, aga olen ehk teadlikult hoidunud nende kuulamisest, et mitte lasta end teiste tehtust liialt mõjutada.

Mille poolest erinevad ainult bändiga esinemine ja koos orkestriga esinemine?

Palju sõltub ju loost, aga tänu orkestri lisatud nüanssidele tekib juurde palju dünaamilisust ja emotsiooni. Meil on lugusid, mis on täiesti muutumatu vormi ja sisuga, ent paljud lood on saanud hoopis teistsuguse hingamise just tänu orkestriseadele.

Kuivõrd erineb orkestriga esinedes publik Teie tavapärasest publikust?

Mingil määral on publik kirjum kui tavakontserdil, kuid see ei erine palju. Tore on näha, et ka vanavanemaid on välja tuulutama toodud, samuti on nooremat publikut rohkem kui harilikult. Tähtis pole mitte publiku keskmine vanus, vaid nende rahulolevad näod kontserdilt lahkudes. See on kõige olulisem!

Mille järgi valisite laulud selle ühisprojekti tarbeks?

Valik oli suhteliselt üksmeelne. Enamiku lugude puhul oli nagunii karjuv vajadus keelpilide järele. Arvan, et tulemus sai päris hea.

Milline on üldse Teie seos sümfoonilise muusikaga?

Käin meelsasti kontsertidel, kui ajaliselt sobib. Suvel ja jõulude ajal juhtub seda tihe mini.

Millised on klassikalise muusika vallas Teie lemmikteosed või -heliloojad?

Lastemuusikakooli ajast on nii tugev põhi all, et kipun ikka hindama rohkem seal õpitud ja kuulud. Eks ma katsun kursis olla ka moodsa klassikaga, kuigi jah, see võtab sageli rohkem, kui annab.

Millised on Teie tulevikuplaanid koos orkestriga?

Eks näis. Koostöö on olnud siiani meeldiv ja väga konkreetne, mis ei lase välistada ka edasisi ühisprojekte. Oleme vahetanud erinevate dirigentidega mõtteid, kuidas liita kokku midagi täiesti enneolematut, aga sellest kõigest oleks liiga ennatlik praegu rääkida.

//////
a capella

The London Quartet

Kolm kutset inimhääle imemaale

Millist muusikat on võimalik luua
inimhääle abil, näitavad
Eesti lavadel üles astunud või astuvad
vokaalansamblid Witloof Bay,
The London Quartet ja Basix.

Tekst: JOOSEP SANG Fotod: ARHIIV

Eesti publik on alati vokaalansambleid armastanud. Siinmail on esinenud näiteks džässmuusika koorekihti kuuluvad Take 6, The Manhattan Transfer ja New York Voices. Sagedased ja oodatud külalised on Eestis ka klassikalise muusika maailma tippasend esindavad The King's Singers ja The Hilliard Ensemble.

Tänapäeva vokaalansamblite kava sisaldab enamasti läbilõiget väga erineva stiili ja päritoluga repertuaarist. Kontrastidele vaatamata annab see hea ja mitmekesise ülevaate sellest, mida saab tuua kuuldavale kõige elementaarsema ja naturaalsema instrumendiga – inimhäälega.

Avar arusaam hääle võimalustest ja võimekusest iseloomustab kõiki kolme vokaalkollektiivi, mis Eesti Kontserdi vahendusel meie lavadele on hiljuti astunud või peagi astuvad.

Kuuik Belgiast

Eurovisiooni austajad tunnevad ansambli Witloof Bay tänu laulule „With Love Baby“, millega bänd jõudis tänava lauluvõistluse poolfinaali. Kuid seksteti kuulsus ei piirdu selle ühepäevaliblike lennuvõistlusega. Witloof Bay tegutseb juba alates 2005. aastast ning on andnud välja plaadi, millel kõlavad popilikud ja džässilikud seaded prantsuskeelsetest lauludest ning sellistest kõigile tuttavatest meloodiatest nagu biitlite „Eleanor Rigby“ või Michael Jacksoni „They Don't Care About Us“.

Witloof Bay

Basix

Witloof Bay liikmed on pärit Belgia erinevaist paigust ja nad kõik on saanud klassikalise lauluhariduse. Grupi ilmselt kõige ainulaadsem liige on „mees kui trummi-komplekt” – beatbox’i talent RoxorLoops ehk Senjka Danhieux, kellel on ette näidata teine koht 2005. aasta beatbox’i maailma-meistrivõistlustelt.

Witloof Bay esinemisi iseloomustab hea-tujulisus ja nooruslik energia. Eestis juba selliste ansambelite nagu The Real Group ja Rajaton lavalisi etendusi nautinud publik sai nelja linna kontserdisaalides Belgia kuuiku kontserdil samasuguste emotsioonide osaliseks.

Nelik Londonist

Benny Hill, Mr Bean ja Ali G võivad olla loomult ja laadilt väga erinevad naljaninad, kuid neid seob rahvusvaheliselt tuntud ja hinnatud kvaliteedikleebis nimega briti huumor. Sarnast huumorit sisaldavad ka maineka The London Quarteti etteasted, kus ei põlata ära parodeerimist, pilamist ega puhast pullitegemist. Ometi on härrasmehed Richard Bryan, Steven Brooks, Mark Fleming ja Michael Steffan ka vägagi tõsiseltvõetavad tipplauljad, kelle esitusi vanamuusikast või romantilisest repertuaarist on kiidetud maailma parimate hulka.

Juba kolmkümmend aastat tegutsenud kvartett, mis kasutab ka nime Cantabile, on osalenud Londoni West Endi muusikalides, esinenud Carnegie Hallis ja Covent Garde-

Avar arusaam hääle võimekusest iseloomustab kõiki kolme VOKAALKOLLEKTIIVI.

nis ning neljakümne tuhande kuulaja ees kontserdisarjas „BBC Proms in the Park”. Kontserte on tänaseks kogunenud üle kolme tuhande, telesinemisi üle kaheksa.

The London Quartet on välja andnud kolmteist plaati. Ansambli ehtbritilik huumorisoon peegeldub vastu juba albumite nimedest nagu „Madrigal for McCartney” või „Lullabyes and Goodbyes”. Erand pole ka 2011. aastal ilmunud plaat „Songs of Cricket”, mis on pühendatud vanale heale briti spordialale.

Niisiis toob uus aasta a cappella muusika austajatele häid uudiseid. Pärast väsimatut maailmas tiirutamist jõuab The London Quartet jaanuaris lõpuks ka Tallinna, Tartusse ja Pärnusse, pakkudes mõnusat meelelahutust nii klassikalise kui popmuusika paremikust.

Kuuik Kopenhaagenist

Ka Taani vokaalsekseti Basix ajalugu on seotud Eurovisiooni lauluvõistlusega. Seda lausa kõige otsesemal ja olulisemal moel – bänd tuli kokku 2001. aasta Taani eelvõist-

luseks, kust nad paraku edasi ei pääsenud, jäädes teiseks. Tanel Padaril ja Dave Bentonil läks tol aastal mäletatavasti paremini.

Siiski ei läinud kaua aega, kui ka Basix võitis mitmel pool maailmas tuntust ja kiitvaid hinnanguid. Kuus noormeest, kes tuleva aasta kevadel kolmes Eesti kontserdimajas naistepäevakontsertidel saalist säravaid pilke püüavad, on tänaseks võitnud USAs parima a cappella albumi kategoorias neli CARA auhinda (Contemporary A Cappella Recording Award), rääkimata kodumaal Taanis saavutatud müügi edust. Kokku on sekkett välja andnud viis plaati.

Basix sulatab kokku džassi, popi, roki ja souli ning esitab meelsasti nii laenu-lugusid kui ka omaloomingut. Nüüdisaegselt ja nooruslikult kõlav ansambel on esinenud mitmel pool Euroopas ning ka Ameerika Ühendriikides.

Otsige netiavarustest üles kuue taanlase hea-tujuline video „Sommersang” ning häälestage end Basixi suviselt maheda muusika lainetele. Seejärel saate samasugust muretut meeleolu kogeda ka Eestis toimuvatel kontsertidel.

Sündmus

LIBRETO ALUSEKS on Jeesuse
sünnilugu kirjeldavad tekstid.

Adamsi jõuluime jõuab Tallinna

*Vasakult: Brian Cummings,
Daniel Bubeck, Steven Rickards.*

Tänavune jõuluoratorium tuleb teisiti. Eesti Kontserdi ja ERSO ühistööna saab teoks Ameerika Ühendriikides tänapäeval populaarseima helilooja ja dirigendi John Adamsi loodud oratoriumi „El Niño” esmaettekanne Eestis.

Tekst: KRISTEL KOSSAR Foto: ARHIIV

El Niño” on suurejooneline helitöö, milles põimuvad erinevad kultuuriruumid ja ajastud muusikas ja sõnas. Libreto aluseks on Jeesuse sünnilugu kirjeldavad inglise-, hispaania- ja ladinakeelsed tekstid, mille autoriteks on inimesed alates eelkristlikest prohvetitest kuni nüdisaja feministlike poetessideni välja. Kriitikud on arvamusel, et „El Niño” pakub meile võimaluse vaadata Jeesuse (ja inimkonna) sünnilugu uue, johnadamsliku pilguga. „Just nii mõistan mina seda imet,” on John Adams ise öelnud.

Libretist ja „El Niño” maailmaesiettekande lavaleseadja Peter Sellars on praegu üks USA tuntumaid lavastajaid, kes kuulub helilooja John Adamsi oluliste kaasteeliste hulka. 1983. aastal sai nende koostumisel algimpulsi (ja ka pealkirja) „Nixon in China,” samuti on Sellars autoriks kuue aasta eest esietendunud ooperi „Doctor Atomic” libretole, mis jutustab aatomipommi loojast Robert Oppenheimerist.

Esiettekanne Pariisis

„El Niño” esiettekanne maailmas koon- das kokku muusikailma parimad: 15. detsembril 2000 astusid Pariisi Théâtre du Châtelet’ lavale Deutsches Symphonie Orchester, London Voices, Theatre of Voices, La Maîtrise de Paris ning solistid Dawn Upshav, Lorraine Hunt Lieberson ja Willard White. Dirigeeris maailmakuulus Kent Nagano. Kolme kuningana debüteerisid toona kolm kontratenorit Daniel Bubeck, Brian Cummings ja Steven Rickards, kes on nüüdseks „El Niño” ettekannetes maailma eri paigus rohkem kui kümme aastat kaasa teinud. Nende osalemine sai aga teoks tänu muusikule, kes on ka Eesti publikule hästi tuttav – Eesti Filharmoonia kammerkoori endisele peadirigendile Paul Hillierile. „Hillier seisib toona Theater of Voicesi eesotsas ja just tema oli see, kes meid heliloojale soovitas,” meenutab Daniel Bubeck.

Esmaettekannet mäletab Daniel hästi. Sellele eelnes Pariisis tema sõnul neljaviienädalane prooviperiood, millest muusi-

kaproove oli vaid kolm, sest lavastusele kul- lus rohkem aega. „Lavastus oli kahtlemata nõudlik,” rääkis Daniel. Ettekandele tuli ka helilooja ise. „Ma polnud enne „El Niñot” John Adamsi muusikaga kuigi tuttav, olin aga kuulnud tema orkestriteoseid. Olin väga põnevil ja tahtsin näha, mida see minima- listliku stiiliga helilooja suudab häälega teha, kirjutades esimest korda kontratenorile,” meenutab Daniel. Tulemus sai tema sõnul hüljav. „Me laulame seda peaaegu alati tri- na, kuigi lavastuses on meil ka soolod.”

Danieli hinnangul jätab „El Niño” piisavalt ruumi interpreteerimiseks. „Võrdleksin seda Georg Friedrich Händeli „Messiasega,” kus pole kindlaid tegelasi. „El Niño” jutustab küll läbivalt üht lugu, mille aluseks on võimsate tekstide põhjal sündinud libreto, kuid ka see pakub küllaga interpreteerimisvõimalusi.”

Oslost Estonia klaveri kodumaale Tallinna

Eestis dirigeerib „El Niño” ettekannet Tõnu Kaljuste, kes juhatab seda ka kuus aastat ta- gasi Oslos Norra Rahvusooperis ja sai sealsetelt kriitikutelt kiita. „Tõnu Kaljuste juhatusel suutis orkester edastada John Adamsi peeni kõlanüansse, meloodialine ja kont- raste. Võib-olla on „El Niño” vaatamisest saadud sügav elamus just tema teene?” kirjutas toona muusikakriitik Astrid Kvalbein. „Kahjuks ei teinud ma Oslo ettekandes kaasa, kuid ootan Eestis esinemist väga,” räägib Daniel. „Ma ei tea küll Eestist väga palju, olen kuulnud vaid, et detsembris on teil seal päris külmad ilmad,” muigab mees. „Veel mäletan, et Delaware’i – minu kodu-

osariigi – ülikooli koor võitis paari aasta eest Tallinnas koorilauluvõistluse. Eesti on võim- mas koorilaulumaa.”

Kontratenor Steven Rickards tegi Oslo ettekandes ka kaasa. „Mäletan Tõnu Kal- justet juba varasemast ajast, mil laulsin Händeli „Messiasest” ja käisin tema proo- ve vaatamas. Ta on suurepärase dirigent. Teadmine, et just tema hakkab Eestis „El Niño” ettekannet juhutama, rõõmustas mind väga,” räägib Steven. „El Niño” on väga inspireeriv teos, mille tõukejõuks on ime – Jeesuse sünniime, inimkonna sünd, emadus.

Muusikalises mõttes on tegemist väga põneva, kontrastidest tulvil teosega, kus ülimalt intensiivne rütm on kombineeritud tundelise ja lüürilise meloodiaga,” kõneleb Steven, kelle sõnul on teos lauljatele küllaltki suur tuleproov. „Kõrged kohad on väga kõrged ja madalad jällegi väga madalad – alumise ja ülemise hääle vahe on rohkem kui poolteist oktavit. Kuna kasutatakse võimendit, on muidugi kõik tehtav,” räägib Steven. „„El Niño” erilisus peitubki ehk selles, et seda võib esitada nii lavastatud loona kui ka kontsertettekandes, kuulajale mõjub see ikka samamoodi.”

Nagu Daniel Bubeck, nii ootab ka tema kolleeg Steven Rickards detsembri lõppu, mil esinetakse Eestis – seda enam, et sõna *Estonia* tervitab teda iga kord, kui laulu- õpetajast mees klaverikaane avab. „Lisaks võimalusele töötada taas Tõnu Kaljustega ootan kannatamatult koostumist oma klaveri kodumaaga,” teatab Steven rõõmsalt. „Ar- mastan oma klaverit väga, see pill on mu hea töövahend ja kaaslane.”

El Niño” on suurejooneline helitöö, milles põimuvad erinevad KULTUURIRUUMID JA AJASTUD.

minu muusika

Kersti

päev muusikas

Näitlejanna Kersti Kreismann räägib oma muusikalistest elamustest päeva jooksul.

Tekst: TIIT EFERT **Foto:** OLGA MAKINA

Millise meloodia saatel meeldiks teile hommikul ärkata?

Kõigepealt tahaksin teada, millisesse päeva ma seekord ärkasin, seega on mu esimene huvi kuulata raadiost uudiseid. Edasi läheb juba raskemaks, sest puder, tee ja ajaleht tuleb hommikuvõimlemisega välja teenida. Kui Klassikaraadio juhtub parajasti liiga hingeline olema, siis raadio Tallinn on selleks alati sobivalt rütmikas ja toetav. Ilma taustmuusikata oleks vastärganuna üsna vaevaline end kiusama hakata.

Millise pala valiksite telefonihelinaks?

Kasutan telefoni põhiliselt helistamiseks ja sõnumite saatmiseks, seega on ta üks tavaline vajalik tarbeese, ei enam. Valisin võimalikult neutraalse ja mitte väga levinud helina ning ma pole kunagi tulnud mõttele seda uuendada. Tuntud muusikapala kasutamist pean kuidagi kohatuks.

Mida kuulate hommikul tööle minnes?

Kuna ma sõidan tavaliselt tööle trollibussiga, siis minu muusikalised meelelahutajad seal on tümpsud ja muud segased helid, mis kaasreisijate kõrvaklappidest välja pudenevad. Vahel kostab juhikabiinist ka vägevat nostalgiahõngulist muusikat, mis lapsepõlve ja noorusaega meelde tuletab. Aga autos on mul ikka mõni džässiplaat ja Klassikaraadio on ju alati olemas.

Millal ja kus te peamiselt muusikat kuulate?

Kodus mängib mul kogu aeg muusika, nii

taustaks kui ka süvenenult kuulamiseks, kuidas parajasti sobib. Mezzo telekanal on mulle eluliselt vajalik. Ma käin väga palju kontsertidel. Sügise saabudes ootan alati põnevusega, mida uus hooaeg pakub, ja ostan siis ära enamiku pääsmeid kuni kevadiste kontsertideni välja.

Olen NYJD-festivali fänn, selgi aastal olin õhtust õhtusse kohal. James MacMillan, HK Gruber – tänapäeva maailmanimed ise Eestis –, lisaks meie oma heliloojate põnevad esmaesitused, mida võiks veel tahta! Tan Duni teoseid on mul kodus CD-del, nüüd tuli meie kontserdisaalis esitusele tema „Ghost Opera“ Nii džässi kui ka klassikalise muusika plaate on mul kodus väga palju, ma ei jõua elu lõpuni nende kuulamisest küllastuda. Õnneks jätsin omal ajal oma üsna suure vinüülplaatide kogu alles ning paar aastat tagasi ostsin endale ka uue plaadimängija.

Olen täiesti vaimustatud ja sõltuvas The Metropolitan Opera otseülekannetest. Milline elamus on kuulata selliseid imelisi lauljaid nagu Natalie Dessay, Anna Netrebko, Renée Fleming, Jonas Kaufmann, Juan Diego Flóres, Rolando Villazón ning paljusid teisi! Need on tõelised maailma tipud! Olen teinud ooperireise Londonisse ja Viini, tänavu suvel käisin ka Verona Arenal.

Milline lugu teeb teil tuju heaks?

Mozarti muusikas leidub kõike, nii kurbust kui ka rõõmu. Mul on tema plaate palju ja need aitavad alati. Ja näiteks Leopold Mozarti „Kinder-Symphonie“ teeb kindlasti tuju heaks!

Milline lugu toob teile pisara silma?

Olen küll melanhoolse meelelaadiga, aga mingit kindlat nn pisarapala mul siiski pole. Nutu teed on äraarvamatud! Kui ma kuulan vaatan pikki tunde Wagneri „Nibelungide sõrmust“ ühe oma lemmiklaulu Bryn Terfeliga peaosas, siis tulevad küll pisarad kurku, aga pigem vaimustusest, imetlusest. See on nii ilus muusika!

Meelt liigutavad mu arvates ka ühed ilusamad armastuslaulud: Jacques Breli „Ne me quitte pas“ ja „Quand on n'a que l'amour“ ning Yves Montandi „Les feuilles mortes“. Peale selle tekitavad ilmselt meis kõigis heldimust klassikalised jõululaulud.

Kelle kontserdile tahaksite kindlasti minna?

Ma pelgan suuri massiüritusi, sest tunnen end staadionil ja rahvamassis ebamugavalt. Estonia kontserdisaalis kuulan küll võimalikult palju muusikuid igalt maalt. Aga kui sain

teada, et Tallinna tuleb Bobby McFerrin, siis tormasin kohe pääsmeid ostma. Ma lihtsalt pidin osa saama sellest, mida see võlur ükski laval korda saadab.

Kellelt sooviksite autogrammi saada?

Ma kogun koos lapselapsega postmarke, mitte autogramme. Mul puudub nendesse suhe, nad ei ütle mulle eriti midagi. Minus tekitab nukrust ja veidi isegi haavumist, kui minugi pihku pistetakse pastakas koos väljasirutatud peopesa või kortsus paberitükiga.

Milline lugu sobib teile kõige paremini lõogastumiseks pärast rasket tööpäeva?

Midagi pole teha – minu suur nõrkus on Argentiina tango. Ehk õpin seda kunagi ka ise tantsima, see oleks vast tõeline nauding! Ja muidugi džässi kuldne klassika, see varasalv on ammendamatu.

Milline lugu sobib uinumiseks?

Chopin, ja sugugi mitte ainult nokturnid. Muidugi ka „Dream a Little Dream“ Ella Fitzgeraldi ja Louis Armstrongi esituses, Rahmaninovi „Vokaliis“ Yo-Yo Ma ja Bobby McFerrini esituses ning üldse mitte eriti originaalne vastus: Louis Armstrongi „What a Wonderful World“ Muidugi oleks selle viimasega tore ka ärgata!

Kohvik Mozart Jõhvi Kontserdimajas

**Kohvik
Mozart
ootab külla!**
Asume Jõhvi
Kontserdimaja
2. korrusel

www.kohvikmozart.ee

on toonud uue hingamise
Ida-Virumaal tootlustus- ning
teeninduskultuurile. Kohviku
meeskonna jaoks on oluline soe
ja sõbralik lähenemine igale
külalisele, kes uksest sisse astub
või kes tootlustuspakkumist küsib.

Kohvik tegeleb lisaks kõrgetasemelise *catering*-teenuse pakkumisega nii Jõhvi Kontserdimajas toimuvatel üritustel, kui ka väljaspool maja sõltumata asukohast. Lisaks pakutakse Kontserdimajas toimuvatele seminaridele kohvipause, konverentsilõunaid ning grupitootlustust.

**Iga poole aasta tagant uuendame
ja täiendame la Carté menüüd.**

Kohviku pagaritöökojas küpsetatakse igapäevaselt nii saiakesi, pirukad kui ka spetsiaalse retsepti järgi küpsetatud musta leiba. Kohvikus küpsetatud leib on saanud tuntuse juba üle Eesti ning paljud külastajad ostavad seda ka alati kaasa.

Kohvik on kahe hooaja jooksul korraldanud erinevaid teemaõhtuid, kus on olulisel kohal lisaks programmile ja joogivalikule ka vastava teema toit - Aafrika, Slaavi, Aasia, Lõuna-Ameerika. Toitlustusjuhi Aleksandr Nikoskovi jaoks on see iseenda proovilepanek.

2011. aastal võttis Aleksandr Nikoskov osa kõrgetasemelisest võistlusest Eesti Aasta Kokk.

Novembri alguses peetud finaalis saavutas Aleksandr märkimisväärse 3. koha, mis on ülisuur ja kaalukas tunnustus kogu Virumaa regioonile!

Hiljuti esitas Kohvik Mozart oma kandidatuuri ka Eesti toidukohtade tunnustamiseks loodud Hõbelusika konkursil parima kohviku kategoorias. Selles võistluses jäädigi väga napilt välja finaalist, kuid kohtunikud märkisid erilisel ära kohviku kõrge taseme.

VKG ja Jõhvi Kontserdimaja toovad välja Ida-Virumaa ilu ja mitmekesisust

Eesti Kontserdi Ida-Virumaa suurtoetaja Viru Keemia Grupp on aidanud koostöös Jõhvi Kontserdimajaga (JKM) juba kolm aastat sündida piirkonna säravamatel kultuurisündmusel. Sellest suurimaks on kindlasti Jõhvi Balletifestival, mis köidab Ida-Virumaale külalisi tervest Eesist.

Kuid ainult kultuuriüritustega see koostöö ei piirdu ja nüüdseks on kahel suurel tegijal kultuuri ja tööstuse vallas käsil algatus, mis on otseselt ellu kutsutud piirkonna positiivse maine levitamiseks.

2010. aastal sai alguse JKM, VKG ning Jõhvi vallavalitsuse asutatud **Kaljo Kiisa noore filmitegija stipendium**, mille eesmärgiks on hoida Ida-Virumaalt pärit näitleja ja režissööri mälestust ning meelitada noori filmitegijaid Ida-Virumaale jäädvustama siinsete paikade ilu ja mitmekesisust. Juba esimesel stipendiumiaastal laekus konkursile ligi kümme filmi ning esimese stipendiumi laureaadiks sai Liis Nimik filmiga „Helene elukool”, mis kuulub Eesti eduloo sarja. Konkursil Eesti Kultuurkapitali välja antud talendipreemia laureaadiks sai Katrin Kissa Rainer Sarneti filmi „Idioot” eest.

Mõlemad tunnustust saanud filmid on filmitud Ida-Virumaal ning see eriline ümbruskond kõnetab vaatajat mõlemas filmis.

2011. aasta konkurs on juba käimas ning Eesti filminduse võtmeisikute Tiina Loki, Ilmar Raagi ning Raimo Jõeranna kaasabiga on ka sel aastal kavas valida välja parim Ida-Virumaal filmitud film.

2011. aastal alustati veel ühe laiemat publikut kaasahaarava üritusega, millega JKM ja VKG ühendavad nii kohalikke elanikke, kui ka tublisid kohalikke ettevõtteid. Tegu on **Ida-Virumaa esimese fotokonkursiga**, mis toimub Evelin Ilvese ning Eesti maineka fotograafi Kaupo Kikkase eestvedamisel. Piltide esitamise võimalus on nii siinsetel elanikel kui ka Virumaa külalistel.

Konkurss on käivitatud 2011. aasta suvel ning praeguseks on sellele laekunud mitusada fotot, mis kajastavad Virumaa varjatud ilu ja omapära parimas valguses. Novembri keskel valib mainekas žürii konkursi võitjad ning auhindu jagub parimatele ja andekamatele pildiautoritele ohtrasti, sest auhinnatseremooniaga on ühinenud aktiivsemad Ida-Virumaa asutused ja ettevõtted.

Fotokonkursi kodulehest on aga saanud parim reklaam maakonnale, mis vajab arendamist ja toetust rohkem kui nii mõnigi teine Eesti paik. Fotokonkursi on kavas korraldada igal aastal ning eelkõige kaasata sellesse kohalikke lapsi ja noori, kellele korraldajad võimaldavad ka tasuta fotokoolitusvõimaluse Kaupo Kikkase juhendamisel.

Ning loeteluga JKM ja VKG plaanid ei piirdu. Kindlasti on juba lähikuudel oodata uusi algatusi, mis on suunatud Ida-Virumaa arengule ja õitsemisele.

Loominguliste ettevõtete kodu

Ülemiste City on loonud mugava keskkonna juba paljudele ettevõtetele ja loodab pakkuda enda juures inspireerivat kodu ka teistele, kes peavad tähtsaks loominguksust. Selgitab AS Mainor juhatuse esimees Rainer Aunpu.

Tekst: TIIT EFERT **Fotod:** PRESSIFOTO, ÄRIPÄEV

Mille poolest erineb Ülemiste City teisest Tallinna rendipindade pakkujatest?

Ülemiste City on strateegilise kontseptsiooniga äri selle kõige paremas mõttes. Lähtume ühiskondlikust vajadusest – näeme, et andekatel inimestel ei ole Eestis veel piisavalt väärilist ja tasuvat rakendust. Seetõttu kaotab Eesti oma konkurentsivõimes.

Meie ehitame ärikeskkonda, kuhu tahavad tulla suurt lisaväärtust loovad ettevõtted ning andekad ja targad inimesed. Meie juures üürib kontori- ja tootmispinda juba praegu üle 200 ettevõtte, milles töötab kokku 3300 töötajat ja mille kogukäive on üle 345 miljoni euro aastas. Sellest käibest 80% on ajutöö, mille taga on teadmispõhised ja uuendusmeelsed ettevõtted. Keskmise palk linnakus on Eesti keskmisest ligi kaks korda kõrgem.

Me lähtume oma linnaku arendamisel kliendist ja tema vajadustest. Tahame luua tervikliku ärikeskkonna, kus ettevõtetele ja nende töötajatele on kõik vajalikud teenused käe-jala juures. Ühte piirkonda koondunud äriettevõtete vahel tekib paratamatult kokkupuutepunkte ja ühishuvisid, mille tulemuseks on koostöö. See tagab aga omakorda suurema lisaväärtuse igale ettevõttele. Koos suudetakse teha rohkem, suuremalt ja tulusamalt.

Millised ettevõtted on kogunenud Ülemiste Citysse?

Hea näide klastrist on IT-ettevõtete koondumine Ülemiste Citysse. Meil on praegu juba ligi 50 IT-ettevõtet, nende hulgas Elion (endine Microlink), Helmes, Webmedia, Santa Monica Networks jt. Lisaks IT-firmadele on linnakus kodu leidnud hulk tootmisettevõtteid, sh kiirelt arenevad E-Profiil, Metos, Monik, Dvigatel Regital, Mast Europe, Elektroskandia Baltics, kõrgetehnoloogiline arendus- ja tootmisettevõtte Laser Diagnostic Instruments jpt. Linnakus asub ka Eesti Ettevõtluskõrgkool Mainor ja maailmale parimaid IT-lahendusi demonstreeriv IKT Demokeskus, mille üks kaasasutaja on ka Ülemiste City.

Miks ootate loominguksust ettevõtteid?

Loominguksust on üks olulisemaid tegureid Ülemiste City edus. Praegu avaldub see rohkem äriettevõtete sees ja nende saavutustes. See suundumus kindlasti jätkub, kuid edaspidi tahame luua inimestele rohkem võimalusi ka enda loominguksust eneseharimiseks ja lõõgastuseks siinsamas linnakus. Teretulnud on kontserdid, etendused, näitused jne.

Soovime pingelise intellektuaalse töö kõrval anda võimaluse ennast ümber lülitada ja kauneid kunste nautida. Kokkuvõttes täiendab see soodsat töökeskkonda, suurendab inimeste töövõimet, -viljakust ja -tahet.

Kuidas tagate ettevõtetele loominguksust keskkonna?

Loominguksust keskkonna parimaks loojaks on andekad inimesed, kes leiavad omavahel suheldes ja koostöös uusi nutikaid lahendusi ning väärtustavad ilusat ja funktsionaalset füüsilist keskkonda. Seepärast ootamegi oma linnakusse kõiki ettevõtteid, asutusi ja inimesi, kes soovivad luua midagi uut ja väärtuslikku, teha seda inspireerivas keskkonnas koos teiste andekate inimestega. Seeläbi sünnib ühistöös mõnus ja loominguksust keskkond, kus on hea ja huvitav töötada.

RAM Pariisis

Eesti Rahvusmeeskoor esines oktoobri alguses Pariisis kahe kontserdiga, mis kuulusid nii sealse Eesti kultuurifestivali „Estonie Tonique” kui ka Île de France'i festivali kavasse.

Kuna korraldajate soovil oli teemaks šamanism, teispoolsus ja maagia, valiti repertuaari Veljo Tormise ja Arvo Pärdi looming.

Eesti kultuurifestivali avalöögiks olnud kontsert toimus Saint-Eustache'i kirikus. Pikas järjekorras seisnutest jäid 200 huvilist piletita ning need, kes sisse pääsesid, olid lummatud. „Ootamatult suurt vaimustust tekitas Veljo Tormise looming. Pärdi puhul pole see üllatav, teda tunnevad nad niigi päris hästi,” märgib RAMi direktor Indrek Umberg.

Teisel korral astus RAM täiskooresseisus lavale Pariisi äärelinna tööstuspiirkonna kultuurikeskuses, kus L'orchestre national d'Île de France'i saatel kanti ette Franz Liszti sümfoonia „Faust”. Ka seal oli saal publikut täis ja etteaste võeti soojalt vastu. „Isegi paljunäinud pariislaste jaoks pole igapäevane, kui korraga on laval 49 meeslauljat,” lausub Umberg.

Festivali avakontserdile eelnes vastuvõtt Prantsuse kultuuriministeeriumis, kus Prantsuse kultuuri- ja kommunikatsiooniminister Frédéric Mitterrand võttis vastu Eesti esinduse eesotsas kultuuriminister Rein Langiga.

Täiskooresseisus RAM esitamas Franz Liszti sümfooniad „Faust”. Koori saadab kohalik orkester L'orchestre national d'Île de France.

Tanja Kozlova teose „Towards Inward (Dissolution)” esitettekannet. Ansambel Ictus (Belgia)

Festivali peakülastaja, helilooja James MacMillan

NYVD'11

20.-28. oktoobrini toimus Tallinnas 20. tegutsemisaastat tähistanud rahvusvaheline uue muusika festival NYVD'11, alapealkirjaga „Tuleviku-sümfooniad”. Festivali peakülastajateks olid maailmas tunnustatud heliloojad-dirigendid James MacMillan ja HK Gruber, kes ka ise oma loomingut juhatasid.

Festivali peakülastaja, helilooja HK Gruber

Hooaja avakontsert

1. september Estonia Kontserdisaal
(Orchestre de Paris, dirigent Paavo Järvi).

"Just naudingutega täidetud muusikalise gurmeena tuleks kirjeldada seda, mida pakuti 1. septembril Estonia kontserdisaalis. Nüüd on sedagi siis kuulnud ja nähtud - maailmakuulsat Orchestre de Paris'd. Pariisi sümfooniikute visiiti Eestisse võib pidada loteriivõiduks."

Rein Veidemann, Postimees

Anu ja Kadri Tali vestlemas Arvo Pärtiga

Peep Lassmann, Rein Rannap ja Jüri Leiten

Dirigendid omavahel:
Paavo Järvi ja Tõnu Kaljuste

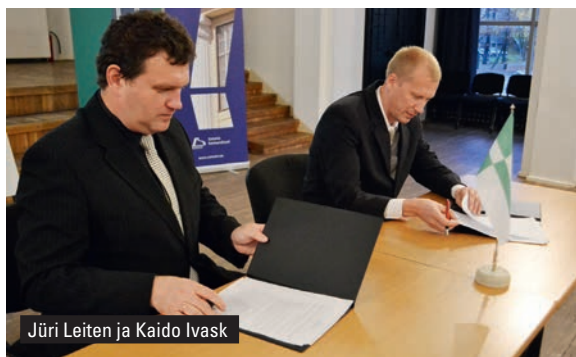

Paavo Järvi edukat kontserti lõpetmas

Karlheinz Stockhauseni "Himmels Tür"
Stuart Gerber (USA)

Dan Tun "Ghost opera"
NYJD Kvartett

Jüri Leiten ja Kaido Ivask

Käsi alla

Eesti Kontserdi ja Paide linna 2009. aastal alanud koostöö jätkuks sõlmisid Eesti Kontserdi direktor Jüri Leiten ja Paide linnapea Kaido Ivask 11. oktoobril lepingu, millega fikseeriti koostöö kuni kevadhooaja lõpuni. Kontserdihooaja avamisel tõdeti, et ideed Paide kontserdimaja loomiseks pole kuhugi kadunud ning sisuline arendustegevus võib alata.

Pärnu Operipäevad

9. - 10. detsember 2011. Kaheksa aastat suvepealinna ilmestanud Pärnu Operipäevad on teinud kannapöörde ja kolinud detsembrisse!

Tänu sellele sai võimalikuks kutsuda külaliseks mai-nekas ja uuendusmeelne Peterburi Ooperiteater, kel kaasas rahvusvaheliselt tunnustatud lavastaja Juri Aleksandrovi moodne tõlgendus Donizetti ooperist

„Lucia di Lammermoor“. Traditsiooniline Ooperigala oli seekord pühendatud Peterburi ooperiteatri heale majavaimule Sergei von Derviz'ile.

Fotod: ESTI KONTSERT

*Täname kõiki oma toetajaid ja partnereid
hea kontserdiaasta eest!*

Ametlik autopartner

Jõulud

N 22. detsember kell 19 Vanemuise kontserdimaja
 R 23. detsember kell 19 Estonia kontserdisaal
John Adams. "EL NIÑO"
Eesti Riiklik Sümfooniaorkester, Eesti Rahvusmeeskoor, Eesti Kontsertkoor
 Dirigent **TÖNU KALJUSTE**

N 22. detsember kell 19
 Viljandi Pärismusika Ait
 R 23. detsember kell 15
 Kõrgessaare vabaajakeskus
Jõulukontsert
Eesti Filharmoonia Kammerkoori meeskvartett

R 23. detsember kell 16 Väravatorn
Jõulureede kontsert: In natali Domini HORTUS MUSICUS
 Kunstiline juht **Andres Mustonen**

P 25. detsember kell 15 ja 19
 Pärnu kontserdimaja
 E 26. detsember kell 19 Jõhvi kontserdimaja
 T 27. detsember kell 19 Vanemuise kontserdimaja
 K 28. detsember kell 19 Nokia kontserdimaja
Pühademuusika
THE SUN SYMPHONICS
TANEL PADAR & THE SUN
Üle-eestiline Noorte Sümfooniaorkester
 Dirigendid **Jüri-Ruut Kangur ja Tomi Rahula**

N 29. detsember kell 19 Tartu Jaani kirik
Aastalõpumeeleolus koos Hortus Musicusega

L 31. detsember kell 14 ja 16 Väravatorn
Pidu Taani kuninga aia väravatornis HORTUS MUSICUS
 Kunstiline juht **Andres Mustonen**

R 30. detsember kell 19 Jõhvi kontserdimaja
 L 31. detsember kell 12 Vanemuise kontserdimaja
Hennessy ja Eesti Kontserdi uusaastakontsert

L 31. detsember kell 17 Estonia kontserdisaal
Aastalõpukontsert
TALLINNA KAMMERORKESTER
Solist Sophie Witte (sopran, Saksamaa)
 Dirigent **Mihkel Kütson**

R 30. detsember kell 19 Pärnu kontserdimaja
Hennessy ja Eesti Kontserdi uusaastakontsert
Eesti Riiklik Sümfooniaorkester
Etty Ben-Zaken (sopran, Iisrael)
Mario Stefano Pietrodarchi (bandoneón, Itaalia)
 Dirigent **Andres Mustonen**
 Õhtujuht **Andrus Vaarik**

L 31. detsember kell 13, 15 ja 17 Tallinna raekoda
Marko Martin (klaver)
Tallinna Keelpillikvintett

JÕULUD

John Adams. "EL NIÑO"

Eesti Riiklik Sümfooniaorkester, Eesti Rahvusmeeskoor, Eesti Kontsertkoor
Daniel Bubeck, Brian Cummings, Steven Rickards (kontratenorid, USA)
Ingebjorg Kosmo (metsosopran, Norra), Kädy Plaas (sopran), René Soom (bariton, RO Estonia)
 Dirigent **TÖNU KALJUSTE**

Ameerika Ühendriikide populaarseima tänapäeva helilooja John Adamsi (1947) loodud stseenilises oratooriumis "El Niño" põimuvad erinevad kultuuriruumid ja ajastud muusikas ning sõnas. Libreto aluseks on Jeesuse sünnilugu kirjeldavad inglise-, hispaania- ja ladinakeelsed tekstid. "El Niño" menukas esmaettekannet toimus 2000. aasta detsembris Pariisis. Kontserdil osalesid ka kontratenorid Daniel Bubeck, Brian Cummings, kes on laulnud edaspidi kõigil teose ettekannetel. Oratooriumi on esitatud

Tõnu Kaljuste

San Franciscos, Los Angeleses, New Yorgis, Adelaides, Londonis, Oslos. Eestis kõlab Adamsi suurteos esmakordselt.

Koostöös Eesti Riikliku Sümfooniaorkestriga

N 22. detsember kell 19
Vanemuise kontserdimaja
R 23. detsember kell 19
Estonia kontserdisaal

Pühademuusika: The Sun Symphonics

TANEL PADAR & THE SUN
Üle-eestiline Noorte Sümfooniaorkester
 Dirigendid **Jüri-Ruut Kangur ja Tomi Rahula**

The Sun Symphonics – see on Eesti juhtiva rokkansambli The Sun esmakordne täispikk kontsert sümfooniaorkestriga.

Taotluseks on saavutada täisuslik harmoonia naturaalsete pillide ja rock'n'rolli vahel. Suure esituskoosseisuga kõlavad jõu-

liselt ja filigraanselt The Suni parimad palad läbi aegade.

P 25. detsember kell 15
Pärnu kontserdimaja
E 26. detsember kell 19
Jõhvi kontserdimaja
T 27. detsember kell 19
Vanemuise kontserdimaja
K 28. detsember kell 19
Nokia kontserdimaja

Tanel Padar & The Sun

16 aastat elamusi

Loome üheskoos midagi kehtvat, mis muutuks ajaga aina paremaks, mõtlesid 16 aastat tagasi ASi Prike omanik Priit Kessa ja Eesti Kontserdi toonane asedirektor Aivar Mäe, kui nad panid aluse Hennessy uusaastakontsertide tavale.

Tekst: AGNES MÄNNISTE **Foto:** SCANPIX

Nüüdseks on Hennessy nime-
lisest kontserdisarjast saanud üks pikema ja järjepidevama traditsiooniga muusikasündmusi Eestis. Hennessy konjaki edasimüüja, ASi Prike turundusjuhi Armin Mähhari sõnul on uusaastakontsert ettevõtte jaoks pikima traditsiooniga kultuurialane koostöö. „Hennessyl on suur au toetada sellist kultuurisündmust,” ütles ta. Tema sõnul soovib iga tootemargi esindaja anda oma panuse millessegi, mis kannab tootemargiga samu väärtusi. „Hennessy on selle muusikastiiliga sarnane – mõlemad kuuluvad ajatu klassika hulka. Mõlemad on väärikad ja kestnud juba pikka aega,” ütles Mähhar.

Meeleolukas algus aastale

Igal aastal on uusaastakontserdil esinenud ERSO, kelle ette dirigendipulti on viiel korral astunud Eri Klas. Orkestrit on juhitanud ka teised tuntud dirigendid, näiteks Anu Tali, Tõnu Kaljuste, Peeter Saul, Arvo Volmer, Olari Elts ja Mihkel Kütson. Solistidena on üles astunud lauljad ja muusikud paljudest

riikidest: Lätist, USAst, Austriast, Ungarist, Suurbritanniast ning koguni Egiptusest, Koreast ja Perust. „Uusaastakontsertide solistide valik on olnud väga mitmekesine ja selline see peakski olema – sarjal peaks olema rohkesti nüansse nagu Hennessy konjakil,” ütles Mähhar.

Tema sõnul kõlab uue aasta esimesel päeval toimival kontserdil alati positiivne ja meeleolukas muusika, mis aitab aastat rõõmsates toonides sisse juhatada. „Uusaastakontsert pakub ka seltskondlikku meelelahutust ja võimalust tervitada alanud aastat teistmoodi kui kodus telerit vaadates,” kinnitas Mähhar. Ise on ta 1. jaanuaril kontserdil käinud juba üle kümne korra. Ühe erilise mälestusena meenutab ta 2010. aasta alguse kontserti, mida juhatas Tõnu Kaljuste ja kus solistina esines Malena Ernman Rootsis. Kontserdi lõpus esitasid nad publiku üllatuseks koos eesti keeles laulu „Tuulevaiksel ööl”.

Rännakud mööda maailma

2012. aasta algul kavas olev 16. uusaastakontsert toob Eestimaa talve veidi vöö-

ramaist hõngu. Kontserti juhatab Andres Mustonen ja kava kannab nime „Eksootika”; viies kuulajad rändama maailma kaugele paikadesse. Solistideks on palutud Iisraeli laulja Etty Ben-Zaken ja kuulda saab ka Itaalia muusiku Mario Stefano Pietrodarchi virtuoosset bändiumimängu. Teiste hulgas kõlavad J. Brahmsi, L. Bernstein, M. Raveli, A. Piazzolla, J. Page'i, J. B. Lully, J. Bardachovi ja E. Griegi muusika.

Paljude lemmik

Hennessy uusaastakontsert on saanud paljude lemmikuks ning seda käiakse kuulamas aastaid.

Kontserdil on käinud Eesti presidendid, alati üritab kohal olla ka näiteks poliitik Siim Kallas. Mähhari sõnul on tagasiside kontserdile olnud hea ja eriti rohkesti on seda ja-gunud viimastel aastatel. Turundusjuhi sõnul plaanib Prike uusaastakontserdi toetamist kindlasti jätkata. „Usun, et sellest võivad Eesti inimesed ja muusikamaailm. Seda muret meil õnneks ei ole, et esinejad otsa saaksid,” lõpetab ta naljatledes.

Jaauar 2012

P 1. jaauar kell 18 Estonia kontserdisaal

Hennessy ja Eesti Kontserdi
uusaastakontsert
Eesti Riiklik Sümfooniaorkester
Etty Ben-Zaken (sopran, Iisrael)
Mario Stefano Pietrodarchi
(bandoneón, Itaalia)
Dirigent **Andres Mustonen**
Õhtujuht **Andrus Vaarik**

T 3. jaauar kell 19 Niguliste

Üksnes Bach
TOOMAS TRASS (orel)

L 7. jaauar kell 19 Peterburi Jaani kirik

P 8. jaauar kell 17 Jõhvi kontserdimaja
E 9. jaauar kell 19 Vanemuise kontserdimaja
T 10. jaauar kell 19 Estonia kontserdisaal
K 11. jaauar kell 19 Rõuge rahvamaja
N 12. jaauar kell 19 Otepää kultuurikeskus
Kitarrivirtuoos ENVER IZMAILOV
(Ukraina)

K 11. jaauar kell 19 Estonia kontserdisaal

N 12. jaauar kell 19 Jõhvi kontserdimaja
R 13. jaauar kell 19 Pärnu kontserdimaja
P 15. jaauar kell 16 Vanemuise kontserdimaja
T 17. jaauar kell 19 Peterburi Jaani kirik
Vokaalgrupp THE LONDON QUARTET
Richard Bryan, Steven Brooks, Mark Fleming, Michael Steffan

R 13. jaauar kell 19 Estonia kontserdisaal

ESTER MÄGI 90
Eesti Riiklik Sümfooniaorkester
Eesti Rahvusmeeskoor
Dirigent **Mikk Murdvee**

L 14. jaauar kell 16 Väravatorn

Väravatorni külalised
Tuule Kann (kannel) ja **Jaak Sooäär** (kitarr)

E 16. jaauar kell 17 Jõhvi kontserdimaja

T 17. jaauar kell 19 Estonia kontserdisaal
Eliitkontserdid V
Anna-Liisa Bezrodny (viiul),
Henry-David Varema (tšello)
Irina Zahharenkova (klaver)

K 18. jaauar kell 15 Estonia kontserdisaal

MATI PALM 70
Peep Lassmann (klaver)

N 19. jaauar kell 19 Jõhvi kontserdimaja

R 20. jaauar kell 19 Vanemuise kontserdimaja
L 21. jaauar kell 19 Estonia kontserdisaal
Kuldne klassika III
Pihkva Filharmoonia
Sümfooniaorkester
Solist Rodion Zamurjev (viiul)
Dirigent **Gennadi Tšernov**

R 20. jaauar kell 19 Pärnu kontserdimaja

Raimond Valgre - Legend
Henn Rebane (akordion) ja
Tõnu Raadik (laul, viiul)

JAANUAR

Kitarrivirtuoos ENVER IZMAILOV

Krimmi-tatarlane Enver Izmailov on üks omalaadsemaid kitarriste maailmas.

Tema visiitkaardiks on eriline mängutehnika, kus tavapärase pillikäsitlus on asendatud kahe käe tapping-tehnikaga. See võimaldab kasutada täiesti uusi kõlavärve ning faktuure. Kontserdil kuulemegi peamiselt rahvamuusikatöötusi, mille alged on India, Usbeki, Kasahhi, Kirgiisia, Balkanimaade ja muidugi Krimmi ning lähiümbruse rahvaste muusikas.

L 7. jaauar kell 19

Peterburi Jaani kirik

P 8. jaauar kell 17

Jõhvi kontserdimaja

E 9. jaauar kell 19

Vanemuise kontserdimaja

T 10. jaauar kell 19

Estonia kontserdisaal

K 11. jaauar kell 19

Rõuge rahvamaja

N 12. jaauar kell 19

Otepää kultuurikeskus

Enver Izmailov

Madrigalist McCartney'ni: THE LONDON QUARTET

Richard Bryan (kontratenor), **Steven Brooks** (tenor), **Mark Fleming** (tenor), **Michael Steffan** (bariton)

Ansambel on üllitanud 30 sooloalbumit, andnud üle 2000 kontserdi ja teinud enam kui 200 telesalvestust üle maailma. Muusikalid Londoni West Endis, kuninganna Elizabeth II galakontserdid, esinemised New Yorgis Carnegie Hallis, operiprojektides Covent Gardeni festivalil, kontserdid BBC

Big Bandiga, klassikalised paroodiad 40 000 inimesele BBC Promsil – see on ansambli kogemustepagas.

K 11. jaauar kell 19 Estonia kontserdisaal

N 12. jaauar kell 19 Jõhvi kontserdimaja

R 13. jaauar kell 19 Pärnu kontserdimaja

P 15. jaauar kell 16

Vanemuise kontserdimaja

T 17. jaauar kell 19 Peterburi Jaani kirik

JAANUAR

ESTER MÄGI 90

Eesti Riiklik Sümfooniaorkester
Eesti Rahvusmeeskoor
Mari-Liis Uibo (viiul), Andres Uibo (orel), Toomas Vavilov (klarnet), Mihkel Peäske (flööti), Henry-David Varema (tšello), Martti Raide (klaver), Peep Lassmann (klaver), Helen Lokuta (metsosopran, RO Estonia)
Dirigent Mikk Murdvee

Eesti muusika auväärseim, eredaim ja oma-näolisim daam. Tema sügavalt rahvusliku olemusega muusikat iseloomustab üldine kammerlikkus, mis on tasakaalukas ja delikaatne. Tema looming on selge vormiloogikaga, läbipaistva kõlapidi ja intiimse väljenduslaadiga. Kontserdikava koostas helilooja ise, valides nii teosed kui ka esitajad.

Koostöös Eesti Riikliku Sümfooniaorkestriga.

R 13. jaanuar kell 19
Estonia kontserdisaal

MustonenFest - Barokk!?

JURI BAŠMET (kunstiline juht, vioola)
Kammerorkester "MOSKVA SOLISTID"
Bach. Brandenburgi kontserdid

Legendaarne violamängija Juri Bašmet koos oma sensatsioonilist edu saavutanud kammerorkestriga Moskva Solistid esitavad kõik Bachi Brandenburgi kontserdid. Moskva Solistidel on äärmiselt tihe kontserdikalender kõikjal maailmas: turneed Kaug-Idas ja Ameerikas ning esinemised prestiižsetel Euroopa kontserdilavadel ning festivalidel. Juri Bašmeti intensiivne kontserttegevus on kestnud juba üle 30 aasta.

P 29. jaanuar kell 17
Estonia kontserdisaal

Moskva Solistid

Ester Mägi

Pihkva Filharmonia Sümfooniaorkester

Kuldne klassika

Pihkva Filharmonia
Sümfooniaorkester
Solist Rodion Zamurjev (viiul)
Dirigent Gennadi Tšernov

Tšaikovski. Viulikontsert. Muusikat vene ballettidest: Tšaikovski "Uinuv kaunitar"; "Luikede järv"; "Pähklipureja"; Hatšaturjani "Spartacus"; "Gajane"; Šoštakovitši "Polt".

N 19. jaanuar kell 19 Jõhvi kontserdimaja
R 20. jaanuar kell 19
Vanemuise kontserdimaja
L 21. jaanuar kell 19 Estonia kontserdisaal

L 21. jaanuar kell 16 Väravatorn
Balkani ballaadid
HORTUS MUSICUS
Kunstiline juht **Andres Mustonen**

T 24. jaanuar kell 19 Estonia kontserdisaal
Mari Tampere (viiul)
Aleksandra Juozapenaite-Eesmaa (klaver)
Ludwig van Beethoven.
Sonaadid viiulile ja klaverile

K 25. jaanuar kell 19 Rahvuskooper Estonia Talveaed
N 26. jaanuar kell 19 Vanemuise kontserdimaja
Kontsertjazz: THE BALTIC TRIO
Dainius Pulauskas, Toivo Unt, Maris Briezkalns

L 28. jaanuar kell 19 Pärnu kontserdimaja
N 2. veebruar kell 19 Jõhvi kontserdimaja
Kontsertjazz: Born to be free
TÕNU NAISSOO Hammond-Group
Merilin Kongo, Tõnu Naissoo, Ain Varts, Andrus Lillepea

28. jaanuar – 4. veebruar
XXIII MustonenFest - Barokk!?

R 27. jaanuar kell 19 Rahvuskooper Estonia (esietendus)
L 28. jaanuar kell 19 Rahvuskooper Estonia
Händel. "JULIUS CAESAR"
Rahvuskooper Estonia
Muusikaline juht ja dirigent
Andres Mustonen
Lavastaja **Georg Rootering** (Saksamaa)
Kunstnik **Lukas Noll** (Saksamaa)
*Järgnevad etendused 9.02, 19.02, 31.03, 5.04 ja 4.05

L 28. jaanuar kell 19 Rahvuskooper Estonia Talveaed
Crazy Opera
DAVID SEBBA (laulja, näitleja, pianist, lisrael)
IRIT RUB (klaver, lisrael)

P 29. jaanuar kell 17 Estonia kontserdisaal
JURI BAŠMET (kunstiline juht, vioola)
Kammerorkester **MOSKVA SOLISTID**

T 31. jaanuar kell 19 Tallinna Jaani kirik
K 1. veebruar kell 19 Viljandi Pärimusmuusika Ait
RUSTAVI KOOR (Gruusia)
Kunstiline juht **Anzor Erkomaišvili**

Veebruar 2012

K 1. veebruar kell 19 Niguliste
Valgus orkastraadi tagant
Segakoor Latvija
Hortus Musicus
 Dirigent **Andres Mustonen**

N 2. veebruar kell 19 Mustpeade maja
Virtuoossed Vivaldi ja Händeli aariad
Gemma Bertagnoli (sopran, Itaalia) ja
 ansambel

R 3. veebruar kell 19 Mustpeade maja
21. sajandi Bach
Džässtriko: Jaron Gottfried, Yorai Oron,
Eithan Itzkovitš (Iisrael)
Art Jazz Kvartett: Andres Mustonen,
Jaak Sooäär, Taavo Rimmel,
Tanel Ruben

L 4. veebruar kell 19 Estonia kontserdisaal
GALAKONTSERT
Gemma Bertagnoli, Gordana Josifova-
Nedelkovska, Frederico Mondelci,
Jaron Gottfried

Tallinn Sinfonietta
 Dirigent **Andres Mustonen**

VEEBRUAR

MustonenFest - Barokk!?

RUSTAVI KOOR (Gruusia)
Kunstiline juht Anzor Erkomaišvili
 Gruusia vaimulik laul ja rahvalaulud

Gruusia vaimulik laul kannab endas nii võrrat rahvamuusikapoolüfooniat kui ka sajanditepikkust muusikaõpetuse traditsiooni.

"See kontsert andis hingepõhjani raputava elamuse kohtumisest meist palju erineva kultuuriga. Oma ürgallikaile kummaliselt lähedal seisvana ja lausa geniaalselt vaimuliku kunstmuusika traditsioonide ja rahvamuusika eripära ühendades oli saavutatud tulem, mida publik ahmis lummatuna endasse, mõtlemata, mis keeles ja millest lauldakse."
 (Virve Normet, 26. september 2002).

T 31. jaanuar kell 19 Tallinna Jaani kirik
K 1. veebruar kell 19
Viljandi Pärimusmuusika Ait

Džässtriko

21. sajandi Bach

Džässilik pilk Bachi legendaarsetele teostele.

Gottfried / Bach: Hästitempereeritud klaver džässstriko ja ansamblile
 Jazz Art Quartet / Bach. Goldbergi variatsioonid
 Džässtriko: Jaron Gottfried (džässklaver), Yorai Oron (kontrabass), Eithan Itzkovitš (löökpillid) – Iisrael
 Art Jazz Kvartett: Andres Mustonen (viul), Jaak Sooäär (kitarr), Taavo Rimmel (kontrabass), Tanel Ruben (löökpillid)

R 3. veebruar kell 19 Mustpeade maja

V&V

KINNISVARA

OÜ VAIM JA VARA • SPIRIT & ASSET LTD

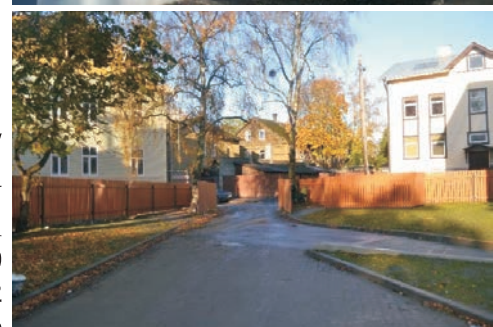
esitleb:

www.Heina17.ee

Valminud on uus kvaliteetne 21 korteriga kortermaja Tallinnas, Heina 17
 Korterid igale maitsele al 48 m²... 100 m² hindadega 70 -165 000 €

Heina 17
 KORTERELAMU

Tutvu ka muude pakumiste ja koostöö võimalustega www.spirit.ee!

- * kinnivara vahendus ja haldus,
- * projekti juhtimine,
- * juriidiline konsultatsioon, nõustamine
- * kinnisvaraalasel asjaajamisteenused

Vaim ja Vara OÜ
 Valli 4, 10148 Tallinn, Eesti
 tel +372 6207 870
 faks +372 6207 872
info@spirit.ee, www.spirit.ee

Väike muusa

Esinevad väikesed muusikud ja kunstnikud Tartu 1. ja 2. muusikakoolist, Ida tantsukoolist, Vanemuise balletikoolist, Elleri-nimelisest Tartu muusikakoolist, Arsise kellade koolist, Tartu kunstikoolist ja Tartu kõrgemast kunstikoolist.

T 7. veebruar kell 18
Vanemuise kontserdimaja

Hispaania flamenko

Catarina Mora flamenkoteater
Tants: Miguel Angel, Maribel Espino, Dolores Ortiz, Raposo Zarco
Kitarr: Antonio Espanadero, Amir Haddad
Laul: Momi de Cadiz, David Vazquez

Flamenkost on tänapäevaks kujunenud iseseisev kunstiliik, mis kätkeb muusikat, tantsu ja teatrit. Catarina Mora flamenkoteater koondab professionaalseid tantsijaid ja lauljaid-muusikuid. Nende omanäoline

esitus toob välja flamenko tõelise rahvusvahelisuse: kuigi flamenko juured on Hispaanias Andaluusias, ühendab ta inimesi terves maailmas.

N 9. veebruar kell 19
Estonia kontserdisaal
R 10. veebruar kell 19
Pärnu kontserdimaja
L 11. veebruar kell 19 Rakvere teater
P 12. veebruar kell 16
Vanemuise kontserdimaja

Catarina Mora flamenkoteater

R 3. veebruar kell 19 Vanemuise kontserdimaja
L 4. veebruar kell 19 Pärnu kontserdimaja
OOPERI- JA OPERETIGALA
Vanemuise sümfooniaorkester ja ooperikoor
Vanemuise teatri solistid
Dirigent **PAUL MÄGI**

Paul Mägi

K 8. veebruar kell 19 Tartu ülikooli aula
Valge klaver
SVEN KULLERKUPP (klaver)

N 9. veebruar kell 19 Estonia kontserdisaal
R 10. veebruar kell 19 Pärnu kontserdimaja
L 11. veebruar kell 19 Rakvere teater
P 12. veebruar kell 16 Vanemuise kontserdimaja
Hispaania flamenko
Catarina Mora flamenkoteater

L 11. veebruar kell 16 Väravatorn
Väravatorni külalised
LINNAMUUSIKUD,
kunstiline juht **Taivo Nüitvägi**

P 12. veebruar kell 17 Jõhvi kontserdimaja
T 14. veebruar kell 19 Estonia kontserdisaal
Elütkontserdid VI
AGE JUURIKAS (klaver)

L 18. veebruar kell 16 Väravatorn
Ach Elstein, liebes Elstein
HORTUS MUSICUS
Kunstiline juht **Andres Mustonen**

L 18. veebruar kell 19 Estonia kontserdisaal
P 19. veebruar kell 17 Jõhvi kontserdimaja
T 21. veebruar kell 19 Peterburi Jaani kirik
Baltic Concert Express
Irina Zahharenkova (klaver)
Ziurlionise keelpillikvartett (Leedu)

L 18. veebruar kell 19 Pärnu kontserdimaja
K 22. veebruar kell 19 Rahvusooper Estonia
Talveaed
Kontsertjazz: TRIBUTE TO VIKTOR IGNATJEV. Laura Põldvere (laul), Raivo Tafenau (saksofonid), Jürmo Eespere (klahvipillid), Mihkel Mälgand (bass), Eno Kollom (trummid), moderaator **Valter Ojakäär**

L 25. veebruar kell 16 Väravatorn
Suur Muusikaakadeemia. Andres Mustonen (viiul) ja Ivo Sillamaa (haamerklaver)

T 28. veebruar kell 19 Estonia kontserdisaal
Sõna ja muusika: Venemaa
Aleksander Mihhailov (bass), **Alla Popova** (sopran, Teater Vanemuine), **Ralf Taal** (klaver)
Tekstid: **Jelena Skulskaja**

Uus lülitusviis ... kristallselge ...
ultraõhuke ... lihtsalt puuduta ...
Berker TS Sensor

www.berker.com

Silmani Elekter AS:

Tallinn, 12915 Kadaka tee 56, tel 671 1220, faks 671 1221 info@silman.ee

Tartu, 50113 Vasara 50, tel 742 8688, faks 740 7101 tartu@silman.ee

www.silman.ee

B.
Berker

jura®

*„Me mõlemad teame,
et tipus püsimiseks
peab sooritus olema
topelthea.“*

SWISS MADE

Isegi Roger Federer ei suudaks uuest GIGA 5-st mööda vaadata. Sooritusvõime, disaini ja täiusepüüdlusega seab GIGA 5 kohvimasinatele uued nõudmised. Professionaalne tehnoloogia on selle mudeliga leidnud tee kodudesse, täites ka kõige nõudlikuma kasutaja ootused. Kahe veski jõudlus, kaks küttekeha ja kaks pumpa võimaldavad samaaegselt valmistada kahte kohvijooki enneolematult laiaast joogimenüüst, muutes kohvigurmaani unistused tõelisuseks. JURA – *If you love coffee.*

JURA GIGA 5 saadaval ainult parimates kauplustes: Stockmanni kaubamajas, Euronicsi Rocca al Mare ja Lõunakeskuse kauplustes ning Infomeltoni müügisaalis Weizenbergi 27, Tallinn.

www.jura.ee